στης τέχνης, ἐφ' ᾧ διακρίνεται ἡ μυθολογία τῆς Ἠοῦς καὶ ἡ θεὰ Ἶσις· ἐδόθη δὲ τιμὴ 300 δραχ. ἀλλ' ὁ κάτοχος ζητεῖ 600. Ἐπίσης ἀνευρέθησαν πολλοὶ τάφοι μετὰ σαρκοφάγων· ἐντὸς δέ τινος τούτων τῶν σαρκοφάγων εὑρέθη πλήρης ὁ σκελετὸς καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ταινία ἐξ ἀργύρου, ἧς τὰ ἄκρα εἶχον σχῆμα κεφαλῆς ὄφεως καὶ ἐν τῷ μέσῳ κόσμημα ἐκ χρυσοῦ μετὰ πολυτίμων λίθων· ἐπωλήθη δὲ ἀντὶ 700 δραχμῶν. Ἀλλὰ καὶ πόσα ἄλλα εὑρέθησαν, ἅτινα ἐπέχω νὰ περιγράψω, καὶ πόσα, ἃ δὲν εἶδον;

Ὡσαύτως παρὰ τὸ Καλανόδι τὴν «ἀρχαίαν Ὑάμπολιν» κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ἁμαξιτῆς ὁδοῦ πόσοι κίονες δὲν συνετρίβησαν; πόσαι βάσεις ἀρχαίων κτιρίων δὲν κατεστράφησαν; πόσοι δὲ κίονες καὶ τὴν σήμερον δὲν εὑρίσκονται εἰς τὴν διάκρισιν ἀμαθοῦς λαοῦ; μήπως καὶ τὸ ἀνακαλυφθὲν τεῖχος τῆς Ἀγορᾶς δὲν θὰ καταστραφῇ, ἂν δὲν ληφθῇ πρόνοια; ἀλλά, τῇ ἀληθείᾳ, τίνος πρόνοιαν νὰ ἐπικαλεσθῶ; τῶν ὑπουργείων τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν; ἀλλὰ τὰς ἐγκυκλίους τῶν ὑπουργείων τούτων ἐγὼ αὐτὸς ἤκουσα μετ' ἀγανακτήσεως ἐσχάτως ὑπομοίραρχοι μετὰ δημάρχων, ἀστυνόμων καὶ ἀρχαιοκαπήλων μετὰ περιφρονήσεως καὶ χλεύης νὰ σκώπτωσι; Τοῦτο ἀφίνω τοῖς δυναμένοις νὰ ἐφεύρωσιν· ἐγὼ ἓν μόνον παρετήρησα, τὴν ἀτιμωρησίαν, καὶ εἰς αὐτὴν ἀποδίδω τὴν ἐξαχρείωσιν, ἣν παρετήρησα· διότι, ὅταν καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου φωραθεὶς κάπηλος δὲν ἐτιμωρήθη, ὅταν ἄλλοι εἰς ἀνωτάτας θέσεις ἦναι ἀρχαιοκάπηλοι, ὅταν τέλος ἄνθρωποι, οἵτινες, ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς των θέσεως ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσωσι τοῖς χωρικοῖς ὡς παράδειγμα σεβασμοῦ πρὸς τὰ ἀρχαῖα κειμήλια, καπηλεύωνται αὐτά, τότε εἶναι ματαιοπονία καὶ ἐγὼ νὰ στηλιτεύω τὴν αἰσχρὰν αὐτὴν κατάστασιν, καὶ ἄλλοι νὰ σκέπτωνται περὶ σωτηρίας των ἀρχαίων μνημείων τῶν προγόνων μας.

Εὐθύκριτος.

Τὸ
Ἐκκλησ. Συμβούλιον τοῦ ἱεροῦ ναοῦ
τῆς Μητροπόλεως
Δηλοποιεῖ

Ὅτι ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐπίστρωσις τοῦ περιβόλου τοῦ παρὰ τὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως ναΐσκου τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου διὰ μωσαϊκοῦ.

Τὸ ἐμβαδὸν τοῦ περιβόλου ἀνέρχεται εἰς μέτρα τετραγ. 150.

Οἱ ὅροι τῆς ἐργασίας εὑρίσκονται παρὰ τῷ Ἐκκλησιαστικῷ Συμβούλῳ Ἰωάννῃ Βασιλείου.

Αἱ προσφοραὶ ἐπιδίδονται τῷ αὐτῷ Συμβούλῳ ἐν ἐσφραγισμένοις δελτίοις.

Ἡ δημοπρασία τελειόνει τὴν 21 τρ. μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 8βρίου 1881.
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου
Δ. Σοῦτζος.

Δήλωσις

Πολλαὶ ἐπιστολαὶ καὶ ἐφημερίδες ἀποστελλόμεναι πρὸς τὸ ἐξωτερικόν, παραδίδονται εἰς τὰ ταχ. γραφεῖα τοῦ ἐσωτερικοῦ, φέρουσαι ἐπιγραφὰς ἑλληνιστὶ γεγραμμένας, ἐφ' ἑτέρων δὲ ἐνῷ σημειοῦται ἡ πόλις πρὸς ἣν ἀποστέλλεται ἡ ἐπιστολὴ ἢ τὸ ἔντυπον παραλείπεται κάτωθι ἡ ἐπικράτεια εἰς ἣν ἀνήκει ἡ πόλις. Ἐντεῦθεν δὲ ὡς πρὸς μὲν τὰ πρώτης κατηγορίας καθίσταται δυσχερὴς ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πάντη ἀνέφικτος ἡ παράδοσις, ὡς πρὸς δὲ τὰ τῆς δευτέρας κατηγορίας πολλάκις ἡ ἀλληλογραφία ἡ προωρισμένη εἰς τὰς ἄλλας Ἠπείρους πλὴν τῆς Εὐρώπης λαμβάνει διεύθυνσιν ἐσφαλμένην.

Διὸ ἀναγκαῖον κρίνομεν νὰ συστήσωμεν τῷ κοινῷ ὅπως ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀποστελλομένων ἐπιστολῶν καὶ ἐντύπων ἐν γένει θέτῃ τὴν ἐπιγραφὴν **Γαλλιστὶ ἢ Ἰταλιστί**, σημειοῖ δὲ προσέτι παρὰ τὴν πόλιν τοῦ πρὸς ὃν ὅρον τὴν ἐπικράτειαν εἰς ἣν ὑπάγεται ἡ πόλις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 8βρίου 1881.
(*Ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσ. τῶν Ταχυδρ.*)

Προσκαλοῦνται οἱ κ. κ. φοιτηταὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου εἰς μέγα συλλαλητήριον ἐν τῇ πλατείᾳ αὐτοῦ αὔριον Κυριακὴν ὥρα 3ην μ. μ.

Τὴν εἰκοστὴν πέμπτην τρέχοντος, ἡμέραν Κυριακήν, τελοῦνται ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως ἐν Μεσολογγίῳ τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ μεγάλου ποιητοῦ καὶ φιλέλληνος λόρδου Βύρωνος. Ἡ τελετὴ προμηνύεται πανηγυρικωτάτη, ὡς πολλῶν μελλόντων νὰ μεταβῶσιν ἐκεῖσε ἔκ τε τῆς Πρωτευούσης καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν. Γνωστοποιοῦντες τοῦτο εἴς τε τοὺς λαβόντας προσκλητήρια διὰ τὴν 27ην παρελθόντος, ὅτε ἡ τελετὴ ἐματαιώθη, ὡς καὶ εἰς πάντας τοὺς κατοίκους τῆς Πρωτευούσης, πληροφοροῦμεν αὐτοὺς συνάμα ὅτι τὸ ἀτμόπλοιον τῆς Ἑταιρίας θέλει ἀναχωρήσει ἐντεῦθεν τὴν προσεχῆ Τετάρτην, 21 τρέχοντος.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Συλλόγου «Βύρωνος»).

Ἑλληνικὴ Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία κατὰ τὰς Στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἀπέναντι τῆς πύλης τοῦ Ἀδριανοῦ. **Κήρυγμα** τοῦ Εὐαγγελίου κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10 μέχρι τῆς 11 π.μ. Ἀπὸ δὲ τῆς 3 μέχρι τῆς 4 μ.μ. Ἑρμηνεία τῆς Γραφῆς. Συμπροσευχὴ δὲ ἀπὸ 6—7 τὸ ἑσπέρας ἑκάστης μὲν Πέμπτης ἑλληνιστί, ἀπὸ τῆς 7—8 ἑκάστης δὲ Κυριακῆς ἀγγλιστί.

Κήρυγμα. Εἰς τὸ μεσαῖον πάτωμα τῆς οἰκίας τοῦ κ. Λάνδερερ, παραπλεύρως τῆς Ἀκαδημίας, ὅπου ὁ κ. Δ. Ζ. Σακελλάριος κατοικεῖ κηρύσσεται ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν ἀπὸ τὰς 9—10 π.μ. καὶ ἀπὸ τὰς 4—5 μ.μ. Τὴν δὲ Τετάρτην τὸ ἑσπέρας ἀπὸ τὰς 7—8. Ἡ εἴσοδος ἐλευθέρα.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς αὔριον:
«Ὁποῖα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁμολογίας καὶ τῆς μὴ ὁμολογίας τῆς πίστεως.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Ὁ κ. **Ἰωάννης Πέτρος Λαμπὲλ** διδάσκαλος τῆς γαλλικῆς γλώσσης, ἀγγέλλει ὅτι πρὸς εὐκολίαν τῶν ἀρχαρίων θέλει σχηματίσει ἰδιαιτέρας τάξεις πρὸς ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς. Δίδακτρα προπληρωτέα κατὰ τριμηνίαν δραχ. **30.**

Προσέτι δίδει μαθήματα καθ' ἑκάστην κατ' οἶκον ἀντὶ δρ. **45** κατὰ μῆνα, τρὶς δὲ τῆς ἑβδομάδος ἀντὶ δραχ. **25.**

Ἡ διεύθυνσις εἰς τὴν οἰκίαν του κειμένην ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου ἄνωθεν τοῦ καπνοπωλείου Β. Σιαπάτου καὶ τοῦ κουρείου Π. Φιλιππίδου.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ
ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑ — ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ

Κ. ΧΟΥΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ = ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ

Εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν τοῦτο κατάστημα τοῦ γνωστοῦ παρὰ τῇ φιλοκάλῳ Ἀθηναϊκῇ κοινωνίᾳ κ. Χουτοπούλου, ἐκομίσθησαν πλουσιώταται συλλογαὶ εἰδῶν πολυτελείας, τόσῳ κομψῶν καὶ μετὰ τόσης λεπτῆς καλαισθησίας ἐξειργασμένων ὡσεὶ ἦσαν συλλογαὶ λυρικῶν ποιήσεων. Διότι ἀληθῶς τὸ κατάστημα τοῦτο εἶναι θελκτικὴ ποίησις.

Εὕρηνται ἀκόμη ἐν αὐτῷ καὶ ἅπαντα τὰ ἐργαλεῖα τῆς οἰκιακῆς τῶν δεσποινίδων λεπτουργικῆς, Σχέδια καλλιτεχνικώτατα, λεπτοὶ πρίονες πρὸς 40 λεπτὰ ἡ δωδεκὰς κτλ κτλ.

ΜΕΤΡΙΟΤΗΣ ΤΙΜΩΝ

ΕΙΣ ΤΟ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΙΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΟΥ
ΔΗΜ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐκομίσθησαν ἐσχάτως ἐκ τῶν καλλιτέρων ἐργοστασίων τῆς Εὐρώπης ποικίλαι συλλογαὶ χειμερινῶν ὑφασμάτων, κομψῶν, στερεῶν καὶ χρωματισμῶν διαφόρων.

Εἶναι γνωστὴ ἡ φιλοκαλία, ἡ χάρις τῆς ἐργασίας, ἡ στερεότης καὶ ἡ μετριότης τῶν τιμῶν τοῦ καταστήματος τοῦ κ. Ἡλιοπούλου.

Εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κολοκοτρώνη κατάστημα τοῦ κ. Ἐμμανουὴλ Ἀλεβυζάκη πωλοῦνται καὶ ἐνοικιάζονται κλειδοκύμβαλα καὶ φισαρμόνικαι, παρεχομένης πάσης εὐκολίας εἰς τοὺς προσερχομένους.

ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΕΙΟΝ
Π. ΨΙΜΙΚΑΚΗ.

96.—Ὁδὸς Αἰόλου.—96.

Διὰ τοῦ τελευταίου ἐξ Εὐρώπης ἀτμοπλοίου, ἐκομίσθησαν εἰς τὸ ῥηθὲν κατάστημα, διάφορα εἴδη ὡρολογίων τοῦ κόλπου, τραπέζης καὶ τοίχου ὡς καὶ ἐγερτήρια, εἰς τιμὰς συγκαταβατικάς, ἤτοι:

Χρυσᾶ τοῦ κόλπου παντὸς εἴδους ἀπὸ δρ. 60 καὶ ἄνω. Ἀργυρᾶ ἐπίσης παντὸς εἴδους ἀπὸ δραχ. 25 καὶ ἄνω. Τῆς τραπέζης παντὸς εἴδους ἀπὸ δρ. 60 καὶ ἄνω. Τοῦ τοίχου παντὸς εἴδους ἀπὸ δραχ. 15 καὶ ἄνω. Τοῦ τοίχου κούκους ἀπὸ δραχ. 25 καὶ ἄνω. Ἐγερτήρια παντὸς εἴδους ἀπὸ δραχ. 12 καὶ ἄνω.

ΑΜΟΙΒΗ ΕΘΝΙΚΗ 16,600 ΦΡ.
Βραβεῖον χρυσοῦν κτλ.

QUINA LAROCHE

ΕΛΙΞΙΡΙΟΝ ΟΙΝΟΥΧΟΝ.
(Ἐκχύλισμα τῶν 3 εἰδῶν τῆς Κίνας).
Διαφορικόν, Τονικόν, Ἀντιπυρετικὸν
συνιστώμενον διὰ τὴν θεραπείαν
τῶν ΠΑΘΗΣΕΩΝ τοῦ ΣΤΟΜΑΧΟΥ, τῆς ΑΝΑΙΜΙΑΣ, τῆς ΕΛΛΕΙΨΕΩΣ ΔΥΝΑΜΕΩΝ τῶν ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ τοῦ ΤΟΚΕΤΟΥ, τοῦ ΜΑΡΑΣΜΟΥ, τῶν ΧΡΟΝΙΩΝ ΠΥΡΕΤΩΝ, κτλ.

Ἐν Παρισίοις, 22, ὁδὸς Drouot καὶ ἐν τοῖς φαρμακείοις. Ἐν Ἀθήναις ... κεντρικὰ καὶ ... φαρμακεῖα.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ πλῆρες καὶ ἐν καλῇ καταστάσει πωλεῖται εἰς μετρίαν τιμήν. Ἡ διεύθυνσις εἰς τὸ γραφεῖον ἡμῶν.

ΠΑΤΣΑΣ

Κάτωθεν τοῦ παρὰ τὰ Χαυτεῖα ξενοδοχείου ἡ «Θράκη» καὶ ὑπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Σωτηροπούλου δίδεται **πατσᾶς** καθαρώτατος καὶ κατὰ τὴν τελειοτάτην μαγειρικὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡς καὶ διάφορα κρύα φαγητὰ καὶ ποτά.

Τὸ κατάστημα μένει καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἀνοικτόν.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ 16,600 ΦΡ.
Βραβεῖον χρυσοῦν κτλ.

QUINA LAROCHE

ΣΙΔΗΡΟΥΧΟΣ ΚΙΝΑ-ΛΑΡΟΣ.

Διαλελυμένον ... σιδήρου καὶ συνηνωμένον μετὰ τῆς Κίνας-Λαρὸς εἶναι τὸ ἐνεργητικώτερον τῶν ἀναρρωστικῶν τονικῶν.

Προσδίδει εἰς τὸ αἷμα τὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια, ἅτινα εἶναι ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. Βοηθεῖ τὰς βραδείας ἀναπτύξεις· θεραπεύει τὴν ἀναιμίαν, τὰς ἀσθενείας τοῦ μαρασμοῦ, τὸν λυμφατισμόν, τὴν χοιράδωσιν, τὰς συνεπείας τοκετῶν, ὑποβοηθεῖ τὴν πέψιν καὶ συντελεῖ εἰς τὰς ἀναρρώσεις.

Ἐν Παρισίοις, 22, ὁδὸς Drouot καὶ ἐν τοῖς φαρμακοποιοῖς. Ἐν Ἀθήναις εἰς τὰ κεντρικώτερα καὶ κυριώτερα φαρμακεῖα.

ΚΑΠΝΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΙΔΩΝ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΙΓΑΡΕΤΩΝ — ΑΡΓΙΛΕΔΕΣ ΝΕΑΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
Π. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΟΥ

Ὑπὸ τὴν οἰκίαν **Σπ. Λάμπρου** πρώην **Μπαλάνου.**

30—ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ—30

Τὸ ῥηθὲν Καπνεμπορικὸν Κατάστημα ἐκόμισεν ἐσχάτως ἐκ τῶν τελειοτέρων Ἐργοστασίων τῆς Εὐρώπης, ΠΙΠΑΣ ἐξ ἠλέκτρου κιτρίνου καὶ μέλανος καὶ ἐκ Σιπίου. ΚΑΠΝΟΘΗΚΑΣ ἐλαστικὰς καὶ ἐκ δέρματος. ΤΣΙΓΑΡΟΘΗΚΑΣ· πρὸς δὲ μεγάλην συλλογὴν ΠΟΥΡΩΝ ΑΒΑΝΗΣ διαφόρων ποιοτήτων.

Τιμαὶ λίαν μέτριαι.

ΤΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΟΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΩΝ

Ι. Ν. ΘΕΟΦΙΛΑΤΟΥ

ΜΕΛΑΣ καὶ ΛΕΥΚΟΣ — **ΟΙΝΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ** — ΠΑΛΑΙΟΣ ΤΡΙΕΤΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ
κάτωθεν τῆς οἰκίας αὐτοῦ καὶ ἀπέναντι τῶν Δικαστηρίων
36 — ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ. — 36

Τοῦ μὲν ΜΑΥΡΟΥ ἡ φιάλη ἐπιστρεφομένη πωλεῖται δραχμῆς, τοῦ δὲ ΛΕΥΚΟΥ λεπτῶν ἐννενήκοντα. Ἡ ποιότης τοῦ Οἴνου τούτου εἶναι ἐκ τῶν ἀρίστων. Συνιστᾶται καὶ προσφέρεται φυσικός, ἀμιγής, θρεπτικὸς καὶ ὑγιέστατος. Ἡ λαμπρὰ ἐντύπωσις, ἣν ἐμποιεῖ καὶ ἡ καθ' ἑκάστην ἐπεκτεινομένη χρῆσις αὐτοῦ καὶ ἡ κατὰ προτίμησιν, μεθ' ἧς τυγχάνει δεξιώσεως εἶναι ἀπόχρωσα συστάσεις καὶ ἐγγύησις εἰς τοὺς καταναλωτάς.

ΚΑΠΝΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΑΜΒΑΚΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ. Χ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
Ἀριθ. 152. ΟΔΟΣ ΑΙΟΛΟΥ **Ἀριθ. 152.**
πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης.

Ἐν τῷ ἀνωτέρω Καπνοπωλείῳ καὶ Ταμβακοπωλείῳ εὑρίσκονται πάντα τὰ εἴδη τῶν καπνῶν Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος πασῶν τῶν ποιοτήτων.

ΣΙΓΑΡΕΤΑ παντὸς εἴδους ἀπὸ καπνὸν **Γενιτζέ, Καβάλας, Σαμψοῦντος, Ἑλλάδος** κτλ.

ΚΑΠΝΟΘΗΚΑΙ. ΠΙΠΑΙ, ΣΙΓΑΡΟΧΑΡΤΑ, ΠΟΥΡΑ, ΣΙΓΑΡΑ καὶ πᾶν τὸ χρήσιμον καὶ ἀναγκαῖον πρὸς κάπνισμα.

ΤΑΜΒΑΚΟΙ Γαλλίας, Ὁλλανδίας, Ἀμερικῆς καὶ Ἑλλάδος.

ΤΑΜΒΑΚΟΘΗΚΑΙ καὶ τὰ πρὸς ἐναπόθεσιν καὶ διατήρησιν τούτων ἀναγκαῖα ἀγγεῖα.

τούτων τιμαὶ μέτριαι.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ 26—Ὁδὸς Σοφοκλέους—26.

ΝΕΑΙ ΙΔΕΑΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ 26—Ὁδὸς Σοφοκλέους—26

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΛΗΝ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ — ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ — ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 5

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐν Ἀθήναις ἐτησία	Δραχ. ν. 12
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	» » 16
Ἐν τῇ Τουρκίᾳ	Λ. Τουρ. 1
Ἐν τῷ λοιπῷ ἐξωτερικῷ	Φράγκα 25

ΕΤΟΣ Δ'.—Ἀριθμὸς 1063
ΑΘΗΝΗΣΙ, — 19 Ὀκτωβρίου 1881 — ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ
Δι' ἕκαστον στίχον .... Λ. 50
Διαρκεῖς ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπήν.
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.
Αἱ πληρωμαὶ γίνονται ἐν Ἀθήναις.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΤΥΝΙΣ, 27)29 Ὀκτωβρίου.—Ὁ Ἀλίβενα μᾶς, ἀρχηγὸς τῶν Τυνισίων ἐπαναστατῶν, ἀπεβίωσεν. Οἱ ἐπαναστάται εἰσὶ λίαν ἀποτεθαρρημένοι. Αἱ γαλλικαὶ ἀρχαὶ ἀπεφάσισαν νὰ χορηγήσωσι τὰ πρὸς διατροφὴν τῶν τυνισιακῶν στρατευμάτων. Προκήρυξις τοῦ Βὲη διαψεύδει τὴν φήμην ὅτι τὰ ὀθωμανικὰ στρατεύματα τὰ σταλέντα εἰς Τρίπολιν ὅπως ὑποστηρίξωσι τὴν τάξιν θέλουσι ἐπανακάμψει προσεχῶς εἰς Τουρκίαν.

ΒΙΕΝΝΗ, αὐθημερόν.—Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας διεβεβαίωσεν ὅτι ἡ Βερολίνειος συνθήκη ἐξετελέσθη καὶ ὅτι ἡ εἰρήνη ἐπεβεβαιώθη χάρις τῇ ὁμοφωνίᾳ ἁπασῶν τῶν δυνάμεων, αἵτινες αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην τῆς εἰρήνης.

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ, αὐθημ.—Κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς γερμανικῆς βουλῆς πολλοὶ ὑποψήφιοι δὲν ἔτυχον τῆς νενομισμένης πλειονοψηφίας. Οἱ ἐθνικοὶ καὶ οἱ φιλελεύθεροι μειονοψηφοῦσι.

Reuter

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΙΤΑΛΙΑΣ

Ὁ ἐν Ἰταλίᾳ ἰδιαίτερος ἀνταποκριτής μας ἐπιστέλλει ἡμῖν ἐξ Ἄλβας ἀπὸ 10)22 Ὀκτ.

Πρὶν ἢ καταλίπω τὸ «γηραιὸν Πεδεμόντιον» il vecchio Piemonte, εἰσερχόμενος ἐν τῇ Λομβαρδίᾳ, βραχέα τινὰ περὶ αὐτοῦ, ἐπουσιώδη μέν, οὐχὶ δὲ καὶ περιττὰ θὰ γράψω.

×

Διὰ τὸν εἰδότα τὴν Ἰταλίαν ἅπασαν ἀπὸ τῶν Ἄλπεων μέχρι τῶν νοτίων Σικελικῶν ἀκτῶν, ὡς ἐμέ, οὐχὶ μόνον ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν, ἀλλὰ κατὰ πολίχνας καὶ χωρία ἔτι, ἡ διαφορὰ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων, τῶν διαλέκτων, τοῦ χαρακτῆρος τῶν κατοίκων ἐν τοῖς διαφόροις τῆς ἑνώσεως πολιτειακοῖς τῆς χώρας διαμερίσμασι, προφαίνεται ὡς κλίμαξ πολλῶν τόνων τοῦ αὐτοῦ χρώματος. Ἡ μεταξὺ ὅμως τῶν δύο ἄκρων τόνων τοῦ χρώματος τούτου διαφορὰ εἶναι ἀπίστευτος.

Τοιαύτη ἡ μεταξὺ τῆς βορειοτάτης Ἰταλίας, τοῦ Πεδεμοντίου καὶ τῆς τελευταίας, πρὸς νότον, τῶν Καλαυριῶν, διαφορά.

×

Ὁ ἀπὸ τῶν Καλαυριῶν ἐνταῦθα ἐρχόμενος νομίζει, ὅτι ὑπερέβη τὰ ὅρια κράτους καὶ παρ' ἄλλῳ ἔθνει παρεγένετο. Ἡ διάλεκτος ἐδῶ δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς παρεφθαρμένη Γαλλικὴ γλῶσσα μᾶλλον ἢ Ἰταλική· ἐν Καλαυρίᾳ αὕτη ἔχει ἐν τῇ προφορᾷ μαρτυροῦν τὴν κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα διαμονὴν λαῶν οὐχὶ ἀπὸ τοῦ βορρᾶ, ὡς ἐνταῦθα, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς ὁρμησαμένων.

×

Ὡς πρὸς τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα καταφανὲς τυγχάνει, ὅτι ἐνταῦθα οἱ λαοὶ οὗτοι ἔζησαν μᾶλλον ἐλεύθερον τῶν νοτιωτέρων· καὶ ὅπως μὴ ἀναδράμῃ τις εἰς τοὺς παρελθόντας αἰῶνας, βέβαιον ὅτι ὑπὸ τοὺς Δοῦκας τῆς Σαβαυδίας καὶ εἶτα βασιλεῖς τῆς Σαρδηνίας οἱ Πεδεμόντιοι ἦσαν πολῖται καὶ στρατιῶται, τοῦθ' ὅπερ δὲν ὑπῆρξαν οἱ τοῦ βασιλείου τῆς Νεαπόλεως ὑπὸ τοὺς Ἰσπανούς, τοὺς Γάλλους ἢ τοὺς Βουρβῶνας.

×

Ἡ Ἰταλία ὀφείλει τὴν ἑαυτῆς ἐλευθερίαν εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο Πεδεμόντιον, ὅπερ ὁ Καβοὺρ, ὡς βασίλειον τῆς Σαρδηνίας, ἔγνω παρατάξαι μεταξὺ τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, ἐναντίον τῆς θελήσεως τῶν ὁποίων ἐγένετο ὁ δημιουργὸς τῆς ἰταλικῆς ἑνότητος. Ὁ εὔρωστος, ἀγαθὸς καὶ ἀφωσιωμένος λαὸς οὗτος ἐγένετο ὁ πυρὴν τῶν στρατῶν, οἵτινες, μετὰ τὴν Κριμαίαν, ἔνθα τὸ πρῶτον ἐδηλώθη ἡ ὕπαρξις ἐθνικοῦ ἰταλικοῦ στρατοῦ, ἐπολέμησαν κατὰ τῆς Αὐστρίας μετὰ τῶν Γάλλων πρῶτον, μετὰ τῶν Πρώσσων εἶτα, κατὰ τῶν μισθοφόρων τῶν Βουρβώνων καὶ τοῦ Πάπα, καὶ μᾶλλον ἔνδοξοι ἢ εὐτυχεῖς, ἀνέκτησαν ἑαυτοῖς τὴν πατρίδα. Καὶ σήμερον, ὡς πάντοτε, οἱ Πεδεμόντιοι εἶναι τὸ στρατιωτικώτερον στοιχεῖον τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ.

×

Ἀλλὰ καὶ τὸ μοναρχικώτερον· ἡ πρὸς τὴν Σαβαυδὴν δυναστείαν ἀφοσίωσις αὐτῶν καὶ πίστις φέρει τὸν χαρακτῆρα θρησκείας. Ἔστω· ἡ πρὸς βασιλεῖς ὡς τὸν Βίκτωρα Ἐμμανουὴλ ἀγάπη τοῦ λαοῦ εὑρίσκει τοὺς λόγους αὐτῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

×

Ὁ βίος ἐν γένει ἐν Πεδεμοντίῳ ἔχει τι τὸ ἁπλοϊκὸν καὶ πατριαρχικόν· ὑπὸ τὴν ὑλικὴν δ' ἔποψιν περιβάλλεται ὑπὸ τῆς εὐεξίας ἐκείνης, ἥτις τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐπορίαν μαρτυρεῖ.

Ἡ ἐξοχὴ πανταχοῦ προφαίνει τὴν ἐπιμελῆ καὶ ἄπαυστον τοῦ ἀγρότου ἐργασίαν· οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς βλέπει τις ἀκαλλιέργητον, καὶ ἀμέτρητοι ἐκτάσεις ἀγρῶν μετὰ πλουσίων καὶ εὐτάκτων δενδροφυτειῶν παρουσιάζονται εἰς τὸ ὄμμα ὡς εἷς μόνος συνεχὴς καὶ ἀπέραντος κῆπος.

×

Αἱ πολίχναι, αἱ κῶμαι, τὰ χωρία εἰσὶν ἡ ἀληθὴς ἀντίθεσις τῶν ἐν ταῖς Καλαυρίαις λ. χ., ὅπως ἐμμείνω ἐν τῷ παραλληλισμῷ· αἱ οἰκοδομαὶ εὐπρεπεῖς καὶ τὴν ὄψιν εὔποροι, ὑπὸ κήπων περικυκλούμεναι, αἱ ὁδοὶ καθαραί, οἱ χωρικοὶ καθαρίως ἐνδεδυμένοι καί, ὅπερ ἀντίθεσις περίεργος, ἠθῶν δημοκρατικωτέρων.

×

Ὄντως· ἡ μακρὰ πολιτικὴ δουλεία διέφθειρε τὸν κάτω λαὸν τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας· οὗτος, ἐνῷ πρότερον ἐφοβεῖτο τὸν Signore, τὸν ἄρχοντα, ὡς πάντα ὃν ἔβλεπε κάλλιον ἑαυτοῦ ἐνδεδυμένον, σήμερον ὑποκρίνεται μόνον, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, τὸν αὐτὸν φόβον, τὸ αὐτὸ σέβας, ἐφ' ὅσον ἔχει ἀνάγκην ἐκείνου, ἀλλὰ βέβαιος περὶ τῆς σχετικῆς ἀτιμωρησίας, ἣν ἤδη τῷ ἐγγυᾶται ἡ ἰσότης, καὶ φύσει θρασύδειλος, ἐκδηλοῦται εὐκόλως αὐθάδης καὶ κακοήθης, ὅταν τὸ συμφέρον δὲν τῷ ἐπιβάλλῃ νὰ φαίνηται μικρὸς καὶ ποταπὸς ὡς δοῦλος.

×

Εἶναι λυπηρὰ ἀλήθεια αὕτη· καὶ λυπηρότερον τὸ ἐκφράζειν αὐτὴν διὰ τὸν ἀγαπῶντα τὴν Ἰταλίαν· ἀλλ' εἶναι ἡ ἀλήθεια.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὸ ταραχωδέστερον στοιχεῖον τοῦ Ἰταλικοῦ ἔθνους λανθάνει ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις ἀκριβῶς ἔνθα ἡ δουλεία ὑπῆρξε βαρυτέρα, σκληροτέρα, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ καὶ τὴν τέχνην τῆς ἀποκτηνώσεως τοῦ λαοῦ, ὡς ἐγένετο ἐν τῷ ὑπὸ τοὺς Βουρβῶνας βασιλείῳ· ἐννοῶ τὸ πρώην Παπικὸν βασίλειον. Τοῦτο σήμερον εἶναι ἡ κοιτὶς τῶν ὀλίγων κοινωνιστῶν καὶ διεθνῶν καὶ πετρολιστῶν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ ὑπαρχόντων.

×

Ἀλλ' ἐπανέρχομαι εἰς τὸ Πεδεμόντιον, τὴν πατρίδα τῶν ἡσυχωτέρων συντηρητικῶν. Δίκαιον ὅμως ἐνταῦθα νὰ προσθέσω καὶ ἄλλην, ἀποβλέπουσαν τοῦτο, ἀλήθειαν. Μεταξὺ τῶν πληθυσμῶν τῆς νοτίου Ἰταλίας ἡ εὐφυΐα εἶναι ἓν τῶν κυριωτέρων κοινῶν προσόντων καὶ οἱ ἔξοχοι Ἰταλικοὶ νόες ταύτην ὡς πατρίδα προτιμῶσιν· ἐνταῦθα ὁμολογητέον ὅτι ἡ εὐφυΐα εἶναί τι ἔκτακτον.... δηλαδή, ἐξηγοῦμαι· δὲν ἀπαντᾶται εὐκόλως.....

×

Ἐξ ὅλων ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις ἐν Πεδεμοντίῳ καὶ καθ' ὅλου ἡ μόρφωσις καὶ ἀνατροφὴ τοῦ λαοῦ οὐδεμίαν ἐπιδέχεται σύγκρισιν πρὸς τὴν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἰταλίᾳ καὶ ἐν γένει φέρει τὰ πρωτεῖα ἐν τῇ ὅλῃ χώρᾳ. Ἐν συνόλῳ ὁ πολιτισμός, ὡς καὶ ἡ ἐλευθερία παρεγένοντο πολὺ πρότερον ἐνταῦθα ἢ ἐν τῇ λοιπῇ Ἰταλίᾳ· τὸ μέγα ὄνομα τῆς Ῥώμης, τὸ καλλιτεχνικὸν τῆς Φλωρεντίας τὸ λαμπρὸν καὶ πλούσιον τῶν Μεδιολάνων, δύνανται ἴσως νὰ ἀντιπαραταχθῶσι τῷ τοῦ Τουρίνου διαμαρτυρόμενα ἐναντίον τῆς ἐκφράσεώς μου ταύτης ὡς πρὸς τὸν πολιτισμόν· οὐχὶ βεβαίως καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν· καὶ ὁ πρῶτος ἄνευ τῆς δευτέρας οὐδὲν ἀξίζει, μὴ δυνάμενος νὰ ᾖ ἀληθής.

×

Προσθετέον ἐν τέλει καὶ τοῦτο περὶ τοῦ Πεδεμοντίου· ἐν οὐδεμιᾷ Ἰταλικῇ χώρᾳ τρώγει τις καὶ πίνει καλλίτερον ἢ ἐνταῦθα. Οἱ Πεδεμόντιοι διόμαχοι ἀποτελοῦσιν, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἀριστοκρατίαν τῶν Ἰταλικῶν στομάχων, ἐν ταῖς σχετικαῖς πάντοτε ἀναλογίαις. Τὸ γεῦμα καὶ τὸ δεῖπνον εἰσὶ δύο ἀσχο-

---

=37ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ "ΝΕΩΝ ΙΔΕΩΝ"=37

VICTOR HUGO

ΟΙ ΑΘΛΙΟΙ

Μετάφρασις ἐπιδιωρθωμένη
Ι. ΙΣΙΔΩΡΙΔΟΥ ΣΚΥΛΙΣΣΗ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ — **ΦΑΝΤΙΝΑ**

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ — **ΟΤΙ ΕΜΠΙΣΤΕΥΕΣΘΑΙ ΕΣΤΙΝ ΕΝΙΟΤΕ ΠΑΡΑΔΙΔΕΙΝ**

Ὁ ὄγκος οὗτος, εἰς ἣν θέσιν εὑρίσκετο, ἔφραττε σχεδὸν τὴν ὁδόν. Διατί; Πρῶτον ἵνα φέρῃ πρόσκομμα εἰς τοὺς διαβάτας, καὶ δεύτερον ἵνα τὰ σίδηρά του σκωριάζωσι. Ὁμοίως καὶ ἐν τῷ παλαιῷ ῥυθμῷ τῶν κοινωνιῶν ὑπάρχει πλῆθος θεσμῶν, οὓς ἀπαντᾷ εἰς τὴν διάβασίν του ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἐμποδίζεται ὑπ' αὐτῶν, χωρίς τινος λόγου.

Τὸ μέσον τῆς ἁλύσεως ἐκρέματο ὑπὸ τὸν ἄξονα ἕως ἐγγύτατα τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς καμπύλης ἣν ἐσχημάτιζεν ὡς σχοινίον αἰώρας, ἐκάθηντο κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν δύο μικραί, κόραι, ἡ μὲν ἕως δύο ἐτῶν καὶ ἡμίσεος, ἡ δὲ ἕως ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους. Ἡ πρεσβυτέρα ἐκράτει χαριέντως τὴν μικροτέραν ἐπάνω της. Ἓν μανδήλιον ἐπιτηδείως δεδεμένον ἐπὶ τῆς ἁλύσεως τὰς προεφύλαττε τοῦ νὰ πέσωσι. Μήτηρ τις, στοχασθεῖσα τὴν ἀποτρόπαιον ἐκείνην ἄλυσιν, εἶχεν εἰπεῖ — Κύτταξε! νά, ἕνα παιγνίδι διὰ τὰ παιδιά μου.

Αἱ δύο μικραὶ ἦσαν ἄλλως τε ἐνδεδυμέναι ἀρκετὰ φιλοκάλως· ἔλαμπον· ἐνόμιζες ὅτι ἔβλεπες δύο ῥόδα μεταξὺ σιδήρων· τὰ ὄμματά των ἦσαν θρίαμβος· ἐγέλων αἱ δροσεραί των παρειαί. Ἡ μὲν εἶχε τὴν κόμην καστανήν, ἡ δὲ μέλαιναν· τὰ ἀφελῆ πρόσωπά των, ἱλαρότης καὶ ἔκστασις· ἀνθηρός τις θάμνος, ἐκεῖ πλησίον, ἀνέδιδε πρὸς τοὺς διαβάτας εὐωδίαν, ἥτις ἐφαίνετο ὡς ἐξ αὐτῶν τῶν κορασίδων προερχομένη· ἡ μικροτέρα, ἐκ σεμνῆς ἀδιαφορίας τῆς ἡλικίας τῆς νηπιακῆς, ἄφινε νὰ φαίνεται γυμνὸν τὸ εὔχαρί της γαστρίδιον. Αἱ δύο αὗται ἁβραὶ κεφαλαί, καθὼς εἶχον ἄνωθεν καὶ περὶ αὐτὰς τὰ σκεύη ἐκεῖνα καὶ πλήρη βορβόρου καὶ κονιορτοῦ καὶ σκωρίας τεμάχια, ἐξ ὧν συνετίθετο τὸ γιγαντῶδες πρᾶγμα ὃ ἤδη περιεγράψαμεν, παρίσταντο ὡς καθήμεναι πρὸ τῆς εἰσόδου ἄντρου τινος φοβεροῦ. Ὀλίγον παρέκει, εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ καπηλείου καθημένη, ἡ μήτηρ των, γυνὴ φύσει μὲν ἀντιπαθητικῆς φυσιογνωμίας, ἀλλ' εὖ κειμένη κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἀνεκίνει τὰ δύο της νήπια διὰ μακροῦ σχοινίου λεπτοῦ, προσδεδεμένου εἰς τὴν ἄλυσιν, προσέχουσα ἐπ' αὐτῶν φιλοστόργως μὴ πέσωσι. Διότι ἡ μητρικὴ φιλοστοργία, οὐράνιον χάρισμα, ἔγκειται καὶ εἰς τὰ θηρία αὐτά. Εἰς πᾶσαν παλινδρόμησιν τῆς ἁλύσεως, οἱ σκαιοὶ κρῖκοι αὐτῆς ἔβαλλον ὀξεῖάν τινα φωνήν, ὡς ὀργῆς· ἀλλ' ὅμως αἱ μικραὶ κόραι διετέλουν εἰς ἔκστασιν εὐφροσύνης· ὁ ἥλιος δύων παρεισέδυεν εἰς ταύτην τὴν παιδιάν, καὶ οὐδὲν ἐπιτερπέστερον τῆς συγκυρίας, μία ἄλυσις Τιτάνων νὰ χρησιμεύῃ ὡς αἰώρα εἰς δύο ἀγγελούδια Χερουβίμ.

Οὕτω λικνίζουσα τὰς δύο μικράς της, ἡ μήτηρ ἀνέμελπε, διὰ φωνῆς ὅμως δυσήχου καὶ παρατόνου, ᾆσμά τι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους περιλάλητον.

Εἰς Παλαιστίνην θ' ἀναχωρήσω·
ἀνάγκη πᾶσα νὰ σὲ ἀφήσω,...

Τὸ ᾆσμα καὶ ἡ θέα τῶν θυγατρίων της ἀπασχολοῦντα αὐτήν, ἀπέτρεπον τὴν προσοχήν της ἀπὸ τοῦ δρόμου· διὰ τοῦτο, μόλις εἶπε τοὺς δύο τούτους στίχους, καὶ ἤκουσεν αἰφνιδίως φωνὴν ξένην πλησίον της· φωνὴν λέγουσαν, — Ἔχετε, κυρία, δύο ὡραῖα παιδάκια· ὁ Θεὸς νὰ σᾶς τὰ χαρίσῃ!

— Ὦ Ἰμογήνη, φῶς μου γλυκύ!

ἀνέμελψεν ἔτι ἡ μήτηρ, ἐξακολουθοῦσα τὸ ᾆσμά της· ἔπειτα δ' ἔστρεψε τὸ πρόσωπον πρὸς τὴν ξένην φωνήν.

Μία γυνὴ ἵστατο παρέκει, εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν, γυνὴ βαστάζουσα καὶ αὐτὴ παιδίον εἰς τὰς ὠλένας της, καὶ μετ' αὐτοῦ βαρὺν ὁδοιπορικὸν σάκκον.

Τὸ παιδίον τῆς ἀγνώστου ταύτης γυναικός, διετὲς ἢ τριετὲς τὸ πολύ, ἦτο πλάσμα ἀγγελόμορφον ὄντως· καὶ τοῦτο μὲ χάριν ἐνδεδυμένον καὶ ὑγιέστατον. Σ' ἤρχετο νὰ δαγκάσῃς τὰς ῥοδοχρόους ἐκείνας καὶ στρογγύλας του παρειάς. Περὶ τῶν ὀφθαλμῶν του ἠγνόεις, ἐπειδὴ ἐκοιμᾶτο· ἔβλεπες ὅμως ὅτι ἦσαν μεγάλοι, καὶ ὅτι εἶχον βλεφαρίδας λαμπράς.

Ἐκοιμᾶτο τὸν εἰς τὴν ἡλικίαν του ἴδιον ἐκεῖνον ὕπνον τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης. Αἱ ἀγκάλαι τῶν μητέρων εἶνε πλασμέναι ἐκ τρυφῆς· τὰ τέκνα καθεύδουσιν ἐντὸς αὐτῶν βαθύτατα.

Περὶ δὲ τῆς μητρός, ὄψιν εἶχε πενιχρὰν ὄψιν λυπηράν. Ὁ ἱματισμὸς τὴν παρίστα ὥς τινα ῥάπτριαν, κατελθοῦσαν εἰς τὸ σχῆμα χωρικῆς γυναικός. Ἦτο νέα· ἦτο ὅμως καὶ ὡραία; Ἴσως· ἀλλ' ἐν τῇ τοιαύτῃ στολῇ της δὲν ἐφαίνετο. Ἡ κόμη της, ἐξ ἧς ἐξέφευγεν εἷς ξανθὸς βόστρυχος, ἐκρύπτετο ὑπὸ ἄχαρί τι σφιγκτὸν μανδήλιον οὗτινος, αἱ ἄκραι ἦσαν δεδεμέναι ὑπὸ τὴν σιαγόνα της. Ὁ γέλως φέρει εἰς φῶς τοὺς ὡραίους ὀδόντας τοῦ ἔχοντος τοιούτους· ἀλλ' αὕτη δὲν ἐγέλα ποσῶς. Οἱ ὀφθαλμοί της ἐφαίνοντο ὡς ὄχι πρὸ πολλοῦ στεγνοὶ δακρύων. Ἦτο ὠχρά. Ἦτον ὡς κατάκοπος καὶ ὡς ὀλίγον τι νοσοῦσα. Ἠτένιζε πρὸς τὸ κοιμώμενον κοράσιόν της μετὰ τοῦ ἤθους ἐκείνου, τοῦ ἰδιάζοντος εἰς πᾶσαν μητέρα, ἥτις γαλουχεῖ αὐτὴ τὸ τέκνον της. Ἡ ὀσφύς της ἐσκεπάζετο ὅλη ὑπὸ μεγάλου τινὸς μανδηλίου κυανοῦ, οἷα τὰ ἐν οἷς οἱ ἀπόμαχοι φυσοῦν τὴν μύτην των. Εἶχε τὰς χεῖράς της ἡλιοκαεῖς καὶ πλήρεις ἐρυθρῶν κηλίδων· τὸν λιχανὸν δάκτυλόν της ἠφανισμένον ὑπὸ τῆς βελόνης. Ἐφόρει πέδιλα βαρέα. Ἦτον ἡ Φαντίνα.

Ἦτον ἡ Φαντίνα. Εἶχε καταντήσει ἀγνώριστος· καὶ ὅμως, ἐὰν τὴν παρετήρει τις μετὰ προσοχῆς, θὰ ἔβλεπεν ὅτι διετηρεῖτο εἰσέτι τὸ κάλλος της. Θλιβερά τις ῥυτὶς ἐπὶ τῆς δεξιᾶς παρειᾶς της ἐδείλου ὡς ἀρχὴν εἰρωνείας. Περὶ δὲ τῆς στολῆς της, τῆς ἀτμώδους ἐκείνης στολῆς, τῆς ἐκ μουσελίνης καὶ ταινιῶν, στολῆς ἥτις ἐφαίνετο συγκειμένη ἐκ φαιδρότητος, ἐκ παιδιᾶς καὶ ἐκ μουσικῆς, γέμουσα κωδωνίων παντοίων καὶ ἀποπνέουσα ἀνθοδεσμίας, ἐξηλείφθη ὡς ἡ ὁμίχλη, ἥτις, ἀποκρυσταλλουμένη ἐπὶ τῶν δένδρων, ἀκτινοβολεῖ ὡς ἀδάμας,

λίαι ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ τοῦ Πεδεμοντίου· ἡ ὥρα τοῦ γεύματος εἶναί τι ἀπόλυτον, μὴ ἐπιδεχόμενον ἀναβολήν, μοιραίως ὡρισμένον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἡ μᾶλλον ἐπείγουσα, ἡ σπουδαιοτέρα ἐργασία ὑποχωρεῖ, ἀναμένει ὡς δευτερεύουσα καὶ ἀκαταλόγιστος τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

×

Ἄλλως τε ἡ συνήθεια ἢ μᾶλλον ἡ ἀρχὴ αὕτη καθίσταται ἀνεξήγητος εἰς τὸν διαμείναντα καιρόν τινα ἐν τῷ τόπῳ· ὁ λεπτὸς καὶ καθαρώτατος ἀήρ, τὸ ψυχρὸν τοῦ κλίματος, ἡ ἐξαίρετος ποιότης τῶν τροφίμων, ὁ γενναῖος καὶ ἄκρατος οἶνος, φίλος παντὶ βαλαντίῳ, καὶ ἐπὶ τούτοις πᾶσι φυσική τις εὐθυμία χαρακτηρίζουσα τοὺς ἀγαθοὺς Πεδεμοντίους, καθιστῶσιν αὐτοὺς εὐρώστους, ὑγιεστάτους κρατύνουσι τὴν ὄρεξίν των καὶ διδοῦσι τοῖς ἑαυτῶν στομάχοις μακροτέρας ὥρας ἐργασίας παρὰ τῇ κεφαλῇ των.

×

Ἡ Ἰταλικὴ πολιτικὴ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνακινεῖται ἀκριβῶς ἐν Πεδεμοντίῳ, ἔνθα, μέχρι τῆς σήμερον διητῶντο ὁ πρωθυπουργὸς Δεπρέτης καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Βιομηχανίας **Berti**. Πόλεις τινὲς προσήνεγκον γεύματα τοῖς δύο ὑπουργοῖς, ἐν οἷς πολιτικοὶ λόγοι ἐξεφωνήθησαν, χορηγοῦντες ὕλην συζητήσεως τῷ πολιτικῷ τύπῳ, ὁ ὁποῖος ἐν αὐτοῖς προσπαθεῖ νὰ διαγνώσῃ τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργείου κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῶν Βουλῶν.

×

Προχθὲς ἀνεχώρουν ἐκ Μονδοὺν ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἀφικνεῖτο ὁ ὑπουργὸς **Berti** προσκεκλημένος ὑπὸ τῆς πόλεως. Τὴν προτεραίαν εἶχε διέλθει ἐν ἑτέρᾳ γείτονι πόλει, **Carmaguola**, ἔνθα κατὰ τὸ γεῦμα, μεταξὺ ἄλλων ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς γερουσίας **Alfieri** σπουδαιότατον ἐξεφώνησε λόγον καταδεικνύων τὴν πολιτικὴν τῆς ἀριστερᾶς μερίδος τῶν φιλελευθέρων καὶ τὴν ἀληθῆ ἐξακολούθησιν τῆς πολιτικῆς τοῦ Καβούρ.

Ἀπόψε πάντες οἱ ὑπουργοὶ εὑρίσκονται ἐν Ρώμῃ συνηγμένοι ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ.

×

Αἱ **Βουλαὶ** συνέρχονται τὴν 5]17 Νοεμβρίου.

Τὸ ταξείδιον τοῦ βασιλέως ἀπεφασίσθη καὶ πιθανὸν νὰ τελεσθῇ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ τρέχοντος μηνὸς (ν.) ἀγνοεῖται ὅμως εἰσέτι ἡ πόλις ἐν ᾗ θὰ λάβῃ χώραν ἡ συνέντευξις τοῦ Ἰταλοῦ ἡγεμόνος μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας. Ἐνταῦθα λέγεται ἐν **Willach** ἢ ἐν **Lubiana**· ἐκ Βιέννης τηλεγραφεῖται ἐν **Klagenfurt**, πρωτευούσῃ τῆς Κορινθίας. Μήπως καὶ ἐπὶ τῇ συνεντεύξει ταύτῃ αἱ Κυβερνήσεις τῶν μοναρχῶν λαμβάνουσι τὰ αὐτὰ μέτρα οἷα καὶ ἐπὶ τῇ θρυλλουμένῃ μεταξὺ τοῦ τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ τῆς Ρωσσίας αὐτοκράτορος διὰ τὸν φόβον τῶν.... βασιλοκτόνων;

Ἂν οὕτως ἔχῃ καὶ οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ αὐτοκράτορες σήμερον φοβοῦνται μὴ οἱ λαοὶ γνωρίσωσι ποῦ πορεύονται καὶ ποῦ διαμένουσι... τῇ ἀληθείᾳ δυστυχεῖς βασιλεῖς, δυστυχεῖς αὐτοκράτορες!

×

Ἐλπίζεται ἐν Ἰταλίᾳ ὅτι ἐκ τῆς συνεντεύξεως ταύτης τῶν δύο ἡγεμόνων θ' ἀναθρώσῃ τετελεσμένη ἡ Γερμανο-Αὐστρο-Ἰταλικὴ συμμαχία. Ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν τριῶν αὐτοκρατόρων συμμαχία θεωρεῖται συνημμένη ἤδη ἢ ὅσονούπω μέλλουσα νὰ συνδεθῇ· ὁποῖον μέρος θὰ παίξῃ ἡ φιλελεύθερος συνταγματικὴ Ἰταλία μεταξὺ τῶν τριῶν ἐκείνων σκοτεινῶν καὶ ἁλύσεις διὰ τοὺς λαοὺς χαλκεύοντας συμμάχων;

Ἀ! κύριοι Βαρθολομαῖε Σαντ' Ἰλάριε καὶ Τυνησιακὴ συντροφία! Μία ὑμετέρα ἀνοησία ὁπόσων ἀνοησιῶν γίγνεται παραγωγός! Καὶ ἐνῷ ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς ἡ αὐτοσχέδιος κωμῳδία περιπλέκεται ἀνοήτως ὑπὸ τῶν ἠθοποιῶν αὐτοσχεδιαστῶν, οἱ λαοὶ βλέπουσι καὶ ἀρκοῦνται μέχρι τοῦ νῦν νὰ συρίζωσι μόνον καὶ κάποτε.

×

Περὶ τῆς πόλεως ἀφ' ἧς γράφω ὑμῖν ταῦτα δύο λέξεις· εἶναι ἀρχαιοτάτη καὶ τὸ ὄνομά της ἐμφαίνει τὴν Ρωμαϊκὴν αὐτῆς καταγωγήν. Δεσπόζουσιν ἐν αὐτῇ ἱερεῖς.

×

Σήμερον ἐν Μεδιολάνοις ἐνεκαινιάσθησαν πρὸ τοῦ μείζονος μουσικοῦ θεάτρου τῆς **Scala**, οἱ δύο ἀνδριάντες τῶν προσφιλεστέρων τοῖς Ἰταλοῖς μεταξὺ τῶν μεγάλων αὐτῶν μελοποιῶν, τοῦ **Bellini** καὶ τοῦ Βέρδη, ζῶντος καὶ παρόντος ἴσως ἐν τῇ ἑορτῇ

Α. Γ. Η.

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΑΙ ΤΟΥ ΓΑΛΑΤΑ.

Οἱ ἐν Γαλατᾷ τραπεζῖται οὕτω συχνάκις ἀναφέρονται καὶ κρίνονται κατ' αὐτὰς ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων, ὥστε τὸ κοινὸν ἐπιθυμεῖ ἴσως νὰ μάθῃ ὁποῖοι ἄνθρωποι εἶναι οὗτοι, ὁποῖον πρόσωπον διαδραματίζουσιν ἐν τῷ πολυπλόκῳ ὀργανισμῷ ἢ μᾶλλον ἐν τῇ ἀταξίᾳ τῶν οἰκονομικῶν τῆς Τουρκίας, καὶ ὁποία ἀκριβῶς εἶναι ἡ θέσις αὐτῶν σχετικῶς πρὸς τοὺς κατόχους τῶν χρεωγράφων. Ὁ ὅρος δι' οὗ εἶναι γνωστοὶ εἶναι ἀρκούντως ἀκριβής. Εἶναι τραπεζῖται ἔχοντες τὰ καταστήματα αὐτῶν ἐν Γαλατᾷ, τῇ μακρᾷ, στενῇ καὶ θορυβώδει τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνοικίᾳ, ἥτις κεῖται μεταξὺ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Πέρα καὶ τοῦ Χρυσοῦ Κέρατος, ἔνθα οἱ ξένοι καὶ οἱ ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ἔμποροι συναθροίζονται κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας. Ἀλλ' ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι ὑπάρχουσι τραπεζῖται καὶ τραπεζῖται. Οἱ τοῦ Γαλατᾶ δὲν ὁμοιάζουσιν ἐν παντὶ πρὸς τοὺς ὁμοτέχνους αὐτῶν τῶν ἄλλων μεγάλων εὐρωπαϊκῶν πρωτευουσῶν. Ἔχουσιν ἰδίας ἰδέας, ἴδια ἔθη, ἰδίαν ἱστορίαν καὶ ἴδιον τρόπον τοῦ διεξάγειν ἐργασίας· καὶ ἴσως ὁ ἄριστος τρόπος τοῦ νὰ δώσωμεν ἰδέαν τινὰ τῆς τάξεως ταύτης εἶναι νὰ περιγράψωμέν τινα τῶν πολλῶν αὐτῶν χαρακτηριστικῶν.

Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ τραπεζῖται τοῦ Γαλατᾶ εἶναι ἄνθρωποι αὐτοποίητοι ἤτοι πάντες σχεδὸν ἐδημιούργησαν τὸν πλοῦτον αὐτῶν διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν προσπαθειῶν. Αἱ περιουσίαι τῶν εὐαρίθμων ἐκείνων, οἵτινες κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἐκέκτηντο χρηματικόν τι κεφάλαιον, ἐδημιουργήθησαν οὐχὶ διὰ τραπεζικῶν ἐπιχειρήσεων ἀλλὰ δι' ἄλλης τινὸς ἐργασίας. Αἱ ἐν Γαλατᾷ τράπεζαι ἀποτελοῦσι πράγματι θεσμὸν εἰς τὴν παροῦσαν ἀνήκοντα γενεάν. Μέχρις ἐπ' ἐσχάτων τὸ δανείζειν χρήματα ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἐργασία δι' ἣν ἐδημιουργήθησαν αἱ τράπεζαι, διετέλει σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀρμενίων ἀργυραμοιβῶν, οἵτινες ἀπετέλουν ἰσχυρὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει σωματεῖον. Οἱ ἀργυραμοιβοὶ οὗτοι ἠγόραζον καὶ ἐπώλουν παντὸς εἴδους νομίσματα, προκατέβαλλον χρήματα εἰς τοὺς ἐν ἀμηχανίαις διατελοῦντας πασσάδες, μετεβίβαζον χρήματα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις, καὶ ἐκ τῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐνίοτε προκατέβαλλον μικρὰ χρηματικὰ ποσὰ εἰς τὴν κυβέρνησιν. Τὰ περιορισμένα κεφάλαια καὶ ὁ πεπαλαιωμένος τοῦ συναλλάττεσθαι τρόπος ἐπήρκουν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας ἐν ᾗ ἔζων· καίτοι δὲ δὲν εἶχον εἰσέτι ἐξοικειωθῆ πρὸς τὰς γιγαντιαίας περιουσίας, τὰς ἀποταμιευθείσας διὰ μᾶλλον προσφάτων οἰκονομικῶν ἐπινοήσεων, πολλάκις κατώρθουν νὰ συσωρεύωσιν οὐκ εὐκαταφρόνητα χρηματικὰ ποσά. Διὰ τοῦ κριμαϊκοῦ πολέμου ἡ εὐημερία καὶ ἡ δύναμις τῶν ἀρμενίων τούτων ἀργυραμοιβῶν ἔληξεν. Ἡ Τουρκία εἰσῆλθεν εἰς τὴν τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν οἰκογένειαν, διὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος ηὔξησε τὰς ἐμπορικὰς αὐτῆς μετὰ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης σχέσεις, ἤρξατο δανειζομένη ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν χρηματιστηρίων, καὶ ἔθηκε τὰ θεμέλια σημαντικοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους. Οἱ συντηρητικοί, ὑπναλέοι, παλαιοὶ ἀρμένιοι ἀργυραμοιβοί, ἀνίκανοι νὰ συμβαδίζωσι τῇ ἐποχῇ, ταχέως ἀπεχώρησαν ἐκ τοῦ πεδίου, καὶ ἡ θέσις αὐτῶν κατελήφθη ὑπὸ πλήθους δραστηρίων καὶ ὀξυνόων κερδοσκόπων Ἑλληνικῆς ἢ ἀνατολικῆς καταγωγῆς (μετ' ὀλιγίστου κράματος ἰουδαϊκοῦ στοιχείου) οἵτινες ἐκέκτηντο ἱκανὴν εὐκαμψίαν ὅπως ἀσπασθῶσι τὰς νέας τῆς συναλλαγῆς μεθόδους καὶ οἵτινες εἶχον τὰ μέσα ὅπως συστήσωσιν ἀπ' εὐθείας σχέσεις μετὰ τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν κέντρων τῆς δύσεως. Ἡ ὀθωμανικὴ τράπεζα, ἱδρυθεῖσα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, καὶ ἔχουσα κεφάλαιον ἡμίσεος ἑκατομμυρίου λιρῶν, ἀπέκτησεν, ὡς εἰκός, τὴν τοῦ λέοντος μερίδα ἐν ταῖς τακτικαῖς τραπεζιτικαῖς ἐργασίαις, ἀλλ' ἀφῆκεν ἀφθονίαν ἐργασιῶν καὶ διὰ τὰ ἰδιωτικὰ Ἑλληνικὰ καὶ «καθολικὰ» καταστήματα, ἅτινα ὡς μήκυτες ἀνεφύησαν.

Ἐφ' ὅσον ἡ κυβέρνησις ἐξηκολούθει τὸ ἀπονενοημένον σύστημα τοῦ ἀπερισκέπτως δανείζεσθαι, τὸ κοινὸν προετίμα νὰ χρησιμοποιῇ τὰ χρήματα αὐτοῦ ἐν τοῖς δημοσίοις χρεωγράφοις τοῖς ἀποφέρουσιν ὑπερόγκους τόκους, ἀντὶ νὰ χρησιμοποιῇ αὐτὰ ἐν γνησίαις ἐμπορικαῖς καὶ βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσι· καὶ κατὰ συνέπειαν αἱ τράπεζαι ἀφιέρωσαν τὴν προσοχὴν αὐτῶν κυρίως εἰς τὰ παντοειδῆ τῆς κυβερνήσεως χρεώγραφα. Ἐβούθουν τοὺς διαφόρους τῆς διοικήσεως κλάδους εἰς τὸ νὰ δημιουργήσωσι τὸ μέγα κυμαινόμενον χρέος, ὅπερ εἶχε νὰ ἐλαττῶται περιοδικῶς δι' ἐξωτερικῶν δανείων, καὶ ὁσάκις προέκειτο τὰ ἐξωτερικὰ ταῦτα δάνεια νὰ συναφθῶσι, μυρίους εἶχον οὗτοι τρόπους ἐμμέσως ν' ἀρυσθῶσι σπουδαῖα ἐκ τῆς ληψοδοσίας ὠφελήματα. Τὰ σπουδαῖα ταῦτα ὠφελήματα ἔμελλον φυσικῷ τῷ λόγῳ μετὰ ταῦτα νὰ καταβληθῶσιν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἢ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ὀξυδερκεῖς ἄνθρωποι ἐνόησαν, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο τοῦ συσσωρεύειν δάνεια ἐπὶ δανείων καὶ τοῦ ἀποτίνειν αὐτὰ περιοδικῶς δι' ἐξωτερικῶν δανείων συνομολογουμένων ἐπὶ βαρυτάτοις ὅροις, ὤφειλε παρατεινόμενον θᾶττον ἢ βράδιον νὰ καταλήξῃ εἰς ἐθνικὴν χρεωκοπίαν. Εἷς τῶν τούρκων πολιτικῶν ἀνδρῶν, οἵτινες πρῶτοι κατενόησαν τὸν κίνδυνον τοῦτον, καὶ προσεπάθησαν νὰ ἐξουδετερώσωσιν αὐτὸν ἦτο ὁ περίφημος Φουὰτ πασᾶς. Ὡς προφορώτατον δ' εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον τρόπον ἐθεώρει οὗτος τὴν ἵδρυσιν τραπέζης τοῦ κράτους, κατὰ τὸ γαλλικὸν πρότυπον, ἥτις νὰ ἐκτελῇ διὰ τρόπου κανονικοῦ καὶ ἐπὶ μετρίᾳ ἀμοιβῇ πᾶσαν τὴν οἰκονομικὴν ἐργασίαν τῆς κυβερνήσεως, ἄνευ τῆς ἀνάγκης καὶ ἄλλων μεγάλων δανείων ἐκ τῶν χρηματιστηρίων τῆς ἀλλοδαπῆς. Ἡ ὀθωμανικὴ τράπεζα ἔλαβε

ἐξατμιζομένη δὲ ἀφίνει τοὺς κλῶνας ὅλους μελανούς.

Παρῆλθον δέκα μῆνες ἀπὸ τοῦ «ἀστείου δράματος» ἐκείνου. Τί συνέβη κατὰ τοὺς δέκα τούτους μῆνας. Δύναται νὰ συμπεράνῃ ἕκαστος. Μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν, ἡ στενοχωρία. Ἡ Φαντίνα δὲν εἶδε πλέον τὴν Φαβουρίτην, τὴν Ζεφίνην καὶ τὴν Δάλιαν· ὁ δεσμὸς ὃν συνέτριψαν οἱ ἄνδρες, διελύθη καὶ μεταξὺ τῶν γυναικῶν· ἐὰν μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ταῖς ἔλεγέ τις ὅτι ὑπῆρχον φίλαι, θὰ ἠπόρουν πῶς. Δὲν ὑπῆρχε πλέον λόγος νὰ ἦναι φίλαι. Ἡ Φαντίνα ἔμεινε μόνη. Ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ὁ πατὴρ τοῦ τέκνου της, — καί, φεῦ! αἱ τοιαῦται διαζεύξεις εἶνε παντοτειναί, — εὑρέθη διόλου μόνη, ὀλιγωτέραν τηροῦσαν ἕξιν τοῦ ἐργάζεσθαι, περισσοτέραν δὲ κλίσιν πρὸς τὸ διασκεδάζειν. Παραμελήσασα καὶ καταφρονήσασα τὸ μικρόν της ἐργόχειρον, ἕνεκα τῆς σχέσεώς της μετὰ τοῦ Θολωμῆ, ἔχασε τοὺς διδόντας εἰς αὐτὴν ἐργασίαν. Οὐδεμία καταφυγή. Ἡ Φαντίνα μόλις ἀνεγίνωσκε· νὰ γράφῃ ἠγνόει· μόνον τὸ ὄνομά της εἶχε μάθει νὰ ὑπογράφῃ. Πληρώσασα δημόσιόν τινα γραφέα, ἔγραψεν ἅπαξ πρὸς τὸν Θολωμῆν, ἔγραψε δίς, ἔγραψε τρίς. Οὐδεμία ἀπάντησις. Ἤκουσέ ποτε γραΐδιά τινα λέγοντα· — Ἡ κακομοῖρα! ἀμ' αὐτὰ τὰ παιδιά, παιδιὰ τὰ λογαριάζει κανείς; Τ' ἀκούει καὶ γυρίζει ἀπ' ἀλλοῦ τὸ πρόσωπο! — Ἐφαντάσθη ἡ Φαντίνα καὶ τὸν Θολωμῆν ἀποστρέφοντα τὸ πρόσωπον ἀπὸ τοῦ ἀθώου τούτου πλάσματός του, καὶ ἡ καρδία της ἐπικυθρώπασε πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον. Ἀλλ' ἐν τούτοις, τί ποιητέον; ἠγνόει ποῦ πλέον νὰ καταφύγῃ. Ἔπταισε δοθεῖσα εἰς αὐτόν· ἀλλ' ὡς ἐνθυμούμεθα, ἦτο σεμνὴ καὶ ἐνάρετος φύσει. Ἠσθάνθη ἀμυδρῶς ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὰς παραμονὰς τοῦ νὰ περιέλθῃ εἰς τὴν ἐσχάτην ἀμηχανίαν, καὶ νὰ ὀλισθήσῃ ἐπὶ τὰ χείρω. Ἀπῃτεῖτο καρτερία, καὶ πραγματικῶς ἐνεκαρτέρησεν εἰς τὴν ἀρετήν. Τῆς ἦλθεν ἔπειτα κατὰ νοῦν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πόλιν τῆς γεννήσεώς της, τὴν Μ., κειμένην ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μ... ἴσως ἐκεῖ τὴν ἀνεγνώριζέ τις καὶ τὴν ἐδίδεν ἔργον· ναί, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ κρύψῃ τὸ παῖσμά της, καὶ ὅπως τὸ κρύψῃ, ἦτον ἐπάναγκες νὰ ὑποστῇ δεύτερόν τινα χωρισμόν, πολὺ ὀδυνηρότερον τοῦ πρώτου. Ἡ καρδία της ἐσπαράττετο, ἀλλὰ τὸ ἀπεφάσισεν. Ἤδη εἶχε παραιτήσει ἀνδρείως πάντα στολισμόν· ἐνεδύθη ὑφάσματα βαμβάκινα, ὅλα της δὲ τὰ μεταξωτά, τὰς ταινίας, δαντέλλας καὶ ἄλλα τοιαῦτα ράκη, τὰ ἐφόρτωσεν ἐπὶ τοῦ θυγατρίου της. Ἰδοὺ ἡ μόνη φιλοδοξία ἥτις τὴν ἔμεινεν, αὐτὴ δὲ ὡς ἱερά. Ἐπώλησεν ὅ,τι καὶ ἂν εἶχε, καὶ ἐκ τῆς πωλήσεως ἔλαβε διακόσια φράγκα. Ἀφοῦ ἐπλήρωσε μικρά τινα χρέη της, τὰ φράγκα ἔμειναν περίπου ὀγδοήκοντα.

Ἦτον εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν, ὅτε, ὡραίαν τινὰ πρωΐαν τοῦ ἔαρος, ἀνεχώρησεν ἐκ Παρισίων, φέρουσα τὸ τέκνον της ἐπ' ὤμων. Τίς ἂν ἔβλεπε δὲν θὰ ᾐσθάνετο οἶκτον πρὸς τὰ δύο ταῦτα ὄντα! Ἡ γυνὴ αὕτη δὲν εἶχεν εἰς τὸν κόσμον ἄλλον παρὰ τὸ παιδίον τοῦτο, καὶ τὸ παιδίον τοῦτο δὲν εἶχεν εἰς τὸν κόσμον ἄλλον παρὰ τὴν γυναῖκα ταύτην. Ἡ Φαντίνα ἐγαλούχητε μόνη τὸ θυγάτριόν της· ἐκ τούτου δὲ εἶχε πάθει τὸ στῆθός της, καὶ ἔβηχεν ὀλίγον τι.

Δὲν θὰ λάβωμεν πλέον ἀφορμὴν νὰ λαλήσωμεν περὶ τοῦ Φέλικος Θολωμῆ. Περιοριζόμεθα λέγοντες ὅτι, μετὰ παρέλευσιν εἴκοσι ἐτῶν, βασιλεύοντος ἐν Γαλλίᾳ τοῦ Λοδοβίκου Φιλίππου, ὁ Θολωμῆς διετέλει ἔν τινι πόλει δικογράφος, ἐκ τῶν πολλοὺς κεκτημένων πελάτας, ἄνθρωπος εὐπορώτατος καὶ ἔχων ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ ἰσχὺν λόγου, ἐκλογεὺς συνετὸς καὶ ἔνορκος δικαστὴς αὐστηρότατος· πάντοτε ὅμως ἄνθρωπος φιλήδονος.

Ἐκ Παρισίων μέχρι Μορφερμειλίου ἡ Φαντίνα ὡδοιπόρησεν ὁτὲ μὲν πεζῇ, ὁτὲ δὲ ἐπιβαίνουσα, ἀντὶ τῆς πενιχρᾶς πληρωμῆς τεσσάρων σολδίων, εἰς παρόδικόν τι ὄχημα, κατευθυνόμενον πρὸς ὃν δρόμον ἠκολούθει καὶ αὐτή. Κατέβαινε δὲ παρέκει, καὶ πάλιν ἐπεριπάτει, ἕως οὗ ἀποκάμνουσα ἐπέβαινεν εἰς ἄλλο ὄχημα, καὶ τοῦτο παροδικόν.

Οὕτως εἶχε φθάσει εἰς τὸ Μορφερμείλιον. Διαβαίνουσα ἔμπροσθεν τοῦ οἰνοπωλείου τῶν Θεναρδιέρων, κατεθέλχθη ὑπὸ τῆς τερψιθύμου θέας τῶν δύο μικρῶν κορῶν αἵτινες ἐκάθηντο ἐπὶ τῆς τερατώδους ἐκείνης ἁλύσεως, καὶ τὰς παρετήρει ἐν ἀγαλλιάσει. Ἡ παρουσία ἀγγέλων σημαίνει ὅτι ἐκεῖ καὶ ὁ παράδεισος. Ἐνόμισεν ὅτι ἔβλεπε γεγραμμένον ἄνωθεν τοῦ καπηλείου ἐκείνου τὸ μυστηριῶδες ΕΔΩ τῆς θείας Προνοίας. Αἱ δύο μικραὶ ἦσαν προφανῶς εὐτυχεῖς. Διὰ τοῦτο εἶχεν εἰπεῖ συγκεκινημένη πρὸς τὴν μητέραν των, — Ἔχετε, κυρία, δύο ὡραῖα παιδάκια· ὁ Θεὸς νὰ σᾶς τὰ χαρίσῃ.

Τὰ θηριωδέστατα τῶν πλασμάτων ἡμερώνονται, ὅταν ἀποτείνῃ τις πρὸς τὰ μικρά των θωπείαν τινα. Ἡ μήτηρ ἤγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ ηὐχαρίστησεν, ἔπειτα δὲ προσέφερεν εἰς τὴν ξένην νὰ καθήσῃ εἰς τὸ ἔξωθεν τῆς θύρας κάθισμα, ἐνῷ αὐτὴ ἔμενεν εἰς τὸ κατώφλιον. Αἱ δύο γυναῖκες ἦλθον εἰς συνομιλίαν.

— Θεναρδιέρος, ὁ ἄνδρας μου ὀνομάζεται, εἶπεν ἡ μήτηρ τῶν δύο παιδίων. Αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖον τὸ κρατοῦμεν ἡμεῖς.

Ἔπειτα δέ, ὡς ἔχουσα πάντοτε τὸ ᾆσμά της κατὰ νοῦν, ἐπανέλαβεν ὑποντονθορύζουσα.

Σκληρὰ ἀνάγκη· εἶμαι ἱππότης.
Εἶμαι, ὡς τίμιος στρατιώτης.
Ὅπου τὸ χρέος, κ' ἐγὼ ἐκεῖ.

Ἡ κυρία Θεναρδιέρου αὕτη ἦτο γυνή τις πυρρόξανθος, πολύσαρκος, ἀρρενωπῆς φύσεως, καί, τὸ παράδοξον, ρωμαντικοῦ χαρακτῆρος, ἐπειδὴ ἀνέγνωσε μυθιστορήματα. Εἶχεν ἡλικίαν τριάκοντα μόλις ἐτῶν. Ἐὰν ἡ γυνὴ αὕτη ἵστατο ὀρθία, καθ' ἣν στιγμὴν ἐνεφανίσθη ἡ ξένη, ἴσως τὸ κολοσσιαῖόν της ἀνάστημα θὰ ἐτρόμαζε τὴν Φαντίναν· ἴσως θὰ ἐκλόνει τὴν εἰς αὐτὴν ἐμπιστοσύνην της, καὶ ἴσως θὰ ἐξηφανίζετο πᾶν ὅ,τι ἔχομεν ἔτι νὰ διηγηθῶμεν. Αἱ τύχαι τῶν ἀνθρώπων πολλάκις τῷόντι ἐξαρτῶνται ἐκ τοιούτων περιστατικῶν, ἀσημάντων κατὰ τὸ φαινόμενον· δηλαδὴ ἐξ ἑνὸς ἀνθρώπου ὅστις ἔτυχε καθήμενος, ἀντὶ νὰ τύχῃ ἱστάμενος.

Ἡ ξένη διηγήθη τὴν ἱστορίαν της, μετά τινων τροποποιήσεων. Ἦτο ράπτρια· ἀπέθανεν ὁ σύζυγός της· αὐτὴ δὲν εὕρισκεν εἰς Παρισίους, ἔργον, καὶ ἀπήρχετο νὰ ζητήσῃ τοιοῦτο ἀλλαχοῦ· εἶχεν ἀναχωρήσει ἐκ Παρισίων τὸ πρωῒ τῆς αὐτῆς ἐκείνης ἡμέρας· μέρος τοῦ δρόμου τὸ διήνυσε πεζῇ· καὶ ἡ μικρὰ δὲ ἐπεριπάτησε κάμποσον, ἀλλ' ἐκουράσθη, καὶ ἐχρειάσθη νὰ τὴν ἐπάρῃ εἰς τὰς χεῖράς της, ὅπου καὶ ἀπεκοιμήθη.

Καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἔκυψε καὶ ἔδωσε περιπαθῶς εἰς τὴν μικράν της ἓν φίλημα, ἐξυπνῆσαν αὐτήν. Τὸ παιδίον ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς, μεγάλους ὀφθαλμοὺς γλαυκούς, ὡς καὶ οἱ τῆς μητρός του, καὶ εἶδε· τί εἶδε; Καὶ τὰ πάντα, καὶ τίποτε. Εἶδε, καθὼς βλέπουν ἡμᾶς τὰ παιδία, αἰσθανόμενα ἑαυτὰ ἀγγέλους καὶ γινώσκοντα ἡμᾶς ἀνθρώπους. Ἔπειτα ἤρξατο νὰ γελᾷ, καὶ ἠθέλησε νὰ καταβῇ καὶ νὰ τρέξῃ.

κατὰ συνέπειαν τὸν τίτλον αὐτοκρατορικὴ, καὶ νέον κατηρτίσθη καταστατικὸν περιέχον διατάξεις ὡς τὰς τῆς ἐν Γαλλίᾳ τραπέζης τοῦ κράτους· ὅπως δὲ δυνηθῇ νὰ ἐνεργῇ ὡς τράπεζα τοῦ κράτους κατὰ τὴν ἀκριβῆ τοῦ ὅρου ἔννοιαν, μεγάλως ηὔξησε τὰ κεφάλαια αὐτῆς· ἀλλὰ μεθ' ὅλας τὰς μεταβολὰς ταύτας δὲν κατώρθωσε νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ νέα καθήκοντα, ἅτινα ἀνέλαβεν, ὡς πάντες οἱ ἐξῳκειωμένοι πρὸς τὰ οἰκονομικὰ πράγματα καὶ τὴν τουρκικὴν διοίκησιν ἠδύναντο νὰ προΐδωσιν. Ἀφ' ἑνὸς μὲν καίτοι φαντασιώδεις ἐπενοοῦντο καὶ ἐδημοσιεύοντο προϋπολογισμοί, οὐδεμία ὑπῆρχε κανονικὴ οἰκονομικὴ διαχείρισις ὑγιεῖς ἐφαρμόζουσα ἀρχάς· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ τράπεζα ξένον ἀποτελοῦσα ἐμπορικὸν καθίδρυμα, εἶχεν κυρίως νὰ σκέπτηται περὶ τοῦ εἰς τοὺς μετόχους δοθησομένου τόκου. Καὶ πράγματι οὐδεμία γνησία οἰκονομικὴ μεταρρύθμισις ἐγένετο, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ μέγα τοῦ Φουὰτ πασᾶ σχέδιον ἦτο ὡς εἰ ἐπλήρου τις παλαιὰς φιάλας διὰ νέου οἴνου.

Ἡ κυβέρνησις ἀπεπειράθη νὰ μεταχειρισθῇ τὴν τράπεζαν ἁπλῶς ὡς μεταλλεῖον, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ παρέχῃ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἔμελλον νὰ σπαταληθῶσι, καὶ ἡ τράπεζα οὐ μόνον ἀντέστη εἰς τὴν λεηλασίαν ταύτην, ἀλλ' ἐκαρπώθη ὅσον οἷόν τε μείζονα ὠφέλειαν ἐκ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ ταμείου δυσχερειῶν. Ἀποτυχόντος δὲ οὕτω τοῦ μεγάλου σχεδίου τοῦ Φουάτ, αἱ ἰδιωτικαὶ τοῦ Γαλατᾶ τράπεζαι ἠδύναντο νὰ ἐξακολουθῶσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν ὡς καὶ πρίν, καὶ ἡ ὀθωμανικὴ τράπεζα, καίπερ καταστᾶσα αὐτοκρατορικὴ διὰ τοῦ σουλτανικοῦ ἰραδέ, ἐξισώθη ἐν πολλοῖς πρὸς τὰ ἰδιωτικὰ τραπεζιτικὰ καταστήματα. Ἐκέκτητο ὅμως μέγα τι πλεονέκτημα ὡς ἐκ τῶν μεγάλων κεφαλαίων, τὰ ὁποῖα εἶχεν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς, καὶ τῶν σχέσεων, τὰς ὁποίας εἶχε μετὰ τοῦ τραπεζικοῦ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης κόσμου, καὶ τὰ ἰδιωτικὰ καταστήματα βαθμηδὸν κατενόησαν, ὅτι, ὅπως δυνηθῶσιν ἐπιτυχῶς νὰ διαγωνισθῶσι πρὸς ἐκείνην, ἀνάγκη ἦτο νὰ συνενωθῶσιν. Ἐκ τούτου προέκυψε τό, ὡς δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ αὐτό, κίνημα τῆς ἀποκρυσταλλώσεως τῶν ἐτῶν 1865—1869. Τὰ πολυπληθῆ ἰδιωτικὰ καταστήματα, καίπερ ἐξακολουθοῦντα νὰ ἐκτελῶσιν ἐργασίας ἀνεξαρτήτως καὶ δι' ἴδιον λογαριασμόν, ἀπετέλεσαν ὁμάδας, δι' ὧν ἑταιρίαι ὁμόρρυθμοι ἔχουσαι περιωρισμένην εὐθύνην ἱδρύθησαν. Περίεργον δὲ εἶναι, ὅτι τοὺς συνασπισμοὺς τούτους μεγάλως ἐκανόνισεν ἡ δογματικὴ ὁμοιότης. Ἄνθρωποι τοῦ αὐτοῦ θρησκευτικοῦ δόγματος, τοῦθ' ὅπερ ἐν Κωνσταντινουπόλει σημαίνει τῆς αὐτῆς ἐθνικότητος, συνεδέοντο πρὸς ἀλλήλους κατὰ φυσικὸν λόγον διὰ δεσμῶν ἰσχυρῶν, καὶ στενῶς συνεσπειρώθησαν. Οἱ ὀρθόδοξοι τῆς ἑλληνικῆς καὶ ὀθωμανικῆς ἐθνικότητος μετὰ δύο πλουσίων Ἰουδαίων ἐσχημάτισαν τὴν «Γενικὴν Ὀθωμανικὴν Ἑταιρίαν»· οἱ Ἕλληνες, οἱ κεκτημένοι καθαρωτέρας ἑλληνικὰς τάσεις καὶ μείζονα πρὸς τὰς θαρραλέας κερδοσκοπίας ἔρωτα, ἵδρυσαν τὴν «Τράπεζαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως»· οἱ καθολικοὶ ξένης, ἀνατολικῆς καὶ ἀρμενικῆς ἐθνικότητος κατήρτισαν τὴν «Τράπεζαν τῆς Γενικῆς Ὀθωμανικῆς Πίστεως»· καί τινες Ἕλληνες καὶ Ἀνατολῖται, οἵτινες ἀπεκλείσθησαν τῶν ὁμάδων τούτων, συνεταιρισθέντες ἵδρυσαν τὴν «Τράπεζαν τῶν Συναλλαγῶν καὶ τῶν Ἀξιῶν». Εἰς τὰ καταστήματα ταῦτα τὸ κοινὸν ἐχορήγησε τὸ μέγιστον μέρος τῶν κεφαλαίων· ἀλλ' οἱ τραπεζῖται ἀπετέλουν τὸ συμβούλιον τῶν διευθυντῶν καὶ ἐξήσκουν ἀποκλειστικὴν ἐξουσίαν. Ἡ Ὀθωμανικὴ Τράπεζα ὑπέθαλψε μᾶλλον ἢ ἀπεθάρρυνε τὸ κίνημα τοῦτο, καὶ ἦτο πρόθυμος νὰ παράσχῃ ἀκόμη καὶ ἐνεργὸν βοήθειαν εἰς τὰ νέα ταῦτα καταστήματα, καθ' ὅσον δὲν ἐθεώρει αὐτὰ ὡς ἐπικινδύνους ἀντιπάλους, καὶ καθ' ὅσον κατενόησεν, ὅτι, ἐὰν ἐχορήγει εἰς αὐτὰ μετρίαν τινὰ μερίδα τῶν μεγάλων αὐτῆς κερδῶν, ἤθελε δυνηθῆ νὰ χρησιμοποιῇ αὐτὰ ὡς ἀσφαλιστικὰ πρακτορεῖα κατ' ἐπισφαλῶν χρεῶν, καὶ ἤθελε δυνηθῆ ἄνευ στενοχωρίας νὰ διανέμῃ εἰς αὐτὰ τὰς ὁσημέραι αὐξανομένας ἀπαιτήσεις τῆς κυβερνήσεως διὰ προκαταβολὰς τοῖς μετρητοῖς.

Μέχρι τοῦ 1875 ἡ κυβέρνησις ἐξηκολούθει τὸ καταστρεπτικὸν αὐτῆς σύστημα τοῦ νὰ δημιουργῇ ἀπαύστως κυμαινόμενον χρέος καὶ περιοδικῶς νὰ ἐλαττοῖ αὐτό, ὁσάκις καθίστατο τοῦτο δυσκυβέρνητον, διὰ νέων ἐξωτερικῶν δανείων. Τοῦτο ἦτο λαμπρὸν ἐνεργείας στάδιον διὰ τολμηροὺς καὶ ὀξύνοας τραπεζίτας, καλῶς γινώσκοντας τὰ μυστήρια τῆς τουρκικῆς διοικήσεως καὶ ἀνεπαισθήτως ἐπηρεαζομένους ὑπὸ τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἐν Ρώμῃ ὀφείλει τις νὰ πράττῃ ὅ,τι καὶ οἱ Ρωμαῖοι. Καὶ πράγματι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης χρονολογοῦνται αἱ μέγισται τοῦ Γαλατᾶ περιουσίαι. Παρὰ τὸ γνήσιον πρὸς τοὺς ἐμπόρους τῆς ἐξαγωγῆς καὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἐμπόριον καὶ τὰς ἡμιγνησίους πρὸς τὴν κυβέρνησιν τραπεζικὰς ληψοδοσίας εὐρὺ ὑπῆρχε στάδιον διὰ καθαρὰς κερδοσκοπίας, ἐν αἷς αἱ γνώσεις τοῦ τόπου καὶ τὸ κερδοσκοπικὸν θάρρος δαψιλῶς ἀντημείβοντο. Δυστυχῶς ὅμως διὰ τὴν ὁριστικὴν ἐπιτυχίαν τῶν τολμηρῶν τούτων τραπεζιτῶν ὁ εὔδιος ἄνεμος τῆς τουρκοφίλου εὐπιστίας, ὅστις σταθερῶς ἔπνεεν ἐκ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἐπὶ 20 σχεδὸν ἔτη, βαθμηδὸν ἠλαττώθη, καὶ ἐπὶ τέλους ἐξέλιπε· τὸ δὲ παμπάλαιον πλοῖον πεπληρωμένον διὰ χρεῶν, ὁμολογιῶν, χρεωγράφων, σιδηροδρομικῶν ἐγγυήσεων καὶ ἄλλου παντοειδοῦς φορτίου, σοβαρώτατον διέτρεχε κίνδυνον τοῦ νὰ ἐξοκείλῃ εἰς ἐθνικὴν χρεωκοπίαν. Οἱ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τραπεζῖται τοῦ Γαλατᾶ εἶδον τὸν κίνδυνον, ἀλλ' ἔμειναν ψυχροὶ καὶ συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ δοθῶσι πλείονες προκαταβολαὶ εἰς τὴν κυβέρνησιν. Ἀπέτυχον ἐν ταῖς προσπαθείαις αὐτῶν καὶ τὸ πλοῖον ἐναυάγησε τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1875· ἀλλὰ προσεκολλήθησαν οὗτοι εἰς τὸ ναυάγιον, εἰ καὶ οὐδεμίαν διέτρεφον ἐλπίδα, ὅτι ἤθελόν ποτε διασώσει αὐτό, καὶ ἔκτοτε ἔμειναν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον, διαφόρους εὐφυεῖς ἐπινοήσεις μετερχόμενοι, ὅπως διασώσωσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν μερίδα τοῦ φορτίου.

Ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὰς μεταφοράς, ἐξετάσωμεν διὰ βραχέων τὸν τρόπον καθ' ὃν οἱ τραπεζῖται ἐνήργησαν ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ κυβέρνησις ἀνεκάλυψεν, ὅτι ἡ περαιτέρω ἐξεύρεσις δανείων ἐν ταῖς ἀγοραῖς τῆς ἀλλοδαπῆς ἦτο ἀκατόρθωτος. Μὴ προβλέποντες οὗτοι ὅτι ἡ καταστροφὴ ἦτο οὕτω ἐγγύς, προκατέβαλον διὰ τῆς ὀθωμανικῆς τραπέζης κατὰ τοὺς ἐννέα μῆνας τοὺς προηγηθέντας τοῦ διατάγματος τοῦ Ὀκτωβρίου, ποσὸν ἀναβαῖνον συλλήβδην εἰς τέσσαρα καὶ ἥμισυ ἑκατομμύρια. Τοῦτο δὲ οὕτω ἐντελῶς ἐξεκένωσε τὰ ταμεῖα αὐτῶν ὥστε καὶ ἀφοῦ ἀνέρρωσαν ἐκ τοῦ πανικοῦ καὶ ἀφοῦ εἶδον, ὅτι ἦτο εἰσέτι δυνατὸν ν' ἀποκτηθῶσι χρήματα ἐκ τῶν δυσχερειῶν τοῦ ταμείου, μικρὰ εἶχον πρόχειρα κεφάλαια διὰ προκαταβολάς. Ἡ κυβέρνησις δὲ πιεζομένη ἐκ τῶν ἐν Ἐρζεγοβίνῃ στρατιωτικῶν δαπανῶν, καὶ ἐκ τῆς προσδοκίας ἐξέδωκε χαρτονόμισμα ἐπαρκὲς διὰ τὰς ἐπιτοπίους αὐτῆς ἀγοράς· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠδύνατο διὰ καϊμέδων ν' ἀγοράσῃ ὅπλα καὶ πολεμεφόδια καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, εἶχε νὰ καταφύγῃ εἰς Γαλατᾶν διὰ μεταλλικόν. Οἱ τραπεζῖται, ὡς εἶπον ἤδη, ὀλίγον ἐκέκτηντο μεταλλικόν, ἀλλ' ἀπήλαυον ποιᾶς τινος πίστεως παρὰ τοῖς ξένοις αὐτῶν ἀνταποκριταῖς, καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠδύναντο μέχρι τινὸς νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ταμείου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ κυβέρνησις εἶχε κατ' οὐσίαν χρεωκοπήσει, δὲν ἐδέχοντο πλέον ἐκεῖνοι τὰς ἐγγυήσεις, ἃς πρὶν ἐθεώρουν ὡς ἐπαρκεῖς, ὡς λ. χ. τὰς ἐκ τῆς δεκάτης καὶ τὰς ἐκ τῶν προβάτων προσόδους, καὶ ἄλλα ἀπομεμακρυσμένων ἐπαρχιῶν ἔσοδα, καὶ ἀπῄτουν κρείττονας ἐγγυήσεις. Ἡ ἐγγύησις δέ, ἣν ἐπὶ τέλους μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἀπέκτησαν ἦτο ἡ τῶν ἐμμέσων φόρων ὑποθήκη, περιλαμβανομένων τῶν τελωνιακῶν δασμῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλλων λιμένων, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διορίζωσι παρὰ τοῖς τῶν εἰσπρακτόρων γραφείοις ἰδίους αὐτῶν ἀντιπροσώπους, οἵτινες ἡμερησίως ἐλάμβανον τοὺς δασμοὺς καθ' ὅσον οὗτοι εἰσεπράττοντο. Τοιουτοτρόπως ἐδημιουργήθησαν αἱ πλεῖσται τῶν τοῦ Γαλατᾶ ἀξιώσεων, αἵτινες θεωροῦνται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ὡς ἀποτελοῦσαι προνομιοῦχον χρέος, καὶ αἵτινες εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῶν νῦν μεταξὺ τῶν τραπεζιτῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὁμολογιούχων διεξαγομένων διαπραγματεύσεων.

Ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως τελωνιακῶν δασμῶν, οἵτινες ἡμερησίως ἐχορήγουν σημαντικόν τι εἰς μεταλλικὸν ποσόν, ἀπεστέρησε τὴν κυβέρνησιν ἑνὸς τῶν προχειροτάτων αὐτῆς πόρων, καὶ μεγάλην προὐκάλεσεν ἀναστάτωσιν ἐν τοῖς ἀνακτόροις, καθ' ὅσον ἡ πρόσοδος αὕτη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὰς τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου ἀνάγκας. Ὅθεν ἥ τε Πύλη καὶ τὰ Ἀνάκτορα ἐπεθύμουν ν' ἀνακτήσωσιν αὐτήν, καὶ ἡ φυσικὴ αὕτη ἐπιθυμία ηὐξάνετο ἀναλόγως καὶ καθ' ὅσον τὸ χαρτονόμισμα, εἰς ὃ αἱ ἄλλαι πρόσοδοι κατεβάλλοντο, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐξέπιπτε τῆς ἀξίας αὐτοῦ. Ἐπὶ τέλους αἱ κραυγαὶ τῶν ἀνακτόρων ἀπέβησαν οὕτω κατεπείγουσαι, ὥστε ὁ Σαῒδ πασᾶς ἀπεφάσισε ν' ἀνακτήσηται αὖθις τὰ τελωνεῖα, καὶ παρήγγειλε τῷ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῷ ν' ἄρξηται διαπραγματεύσεων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἡ πρώτη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπόπειρα τοῦ ὑπουργοῦ, μέγαν παρήγαγε θόρυβον ἐν Γαλατᾷ. Ἐὰν δὲ κρίνῃ τις ἐκ τῆς τότε γλώσσης τῶν ἐξημμένων τραπεζιτῶν, ἐφαίνετο ὅτι τὸ τέρμα τοῦ παντὸς ἤγγιζε. Καί τοι δὲ ἡ Πύλη δὲν ἐτήρησε πίστιν πρὸς τοὺς ξένους αὐτῆς δανειστάς, ὅμως οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μεμφθῇ αὐτῆς πολὺ αὐστηρῶς, καθ' ὅσον αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῆς, ηὐξήθησαν πέραν πάσης ἀναλογίας πρὸς τοὺς πόρους αὐτῆς· ἀλλ' ἡ Πύλη ἦτο νῦν ἑτοίμη νὰ φανῇ ἄπιστος καὶ πρὸς τοὺς ἰδίους αὐτῆς ὑπηκόους, οἵτινες γενναιοφρόνως παρέσχον εἰς αὐτὴν ἀρωγὴν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐσχάτης ἀμηχανίας. Τοιαύτη μέλαινα ἀγνωμοσύνη καὶ ἀνήκουστος ἀτιμία, δὲν ἠδύνατο, ὡς ἐπιστεύετο, νὰ καταλήξῃ εἰμὴ εἰς ἐθνικὸν ὄλεθρον. Ἡ λήστευσις προδήλως ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν Κ. Ζαρίφην, εἰς ὃν τὰ τελωνεῖα εἶχον ὑποθηκευθῆ, καὶ τοὺς κ.κ. **Fernandez**, **Barker** καὶ Σα, καὶ ἄλλους τινάς, οἵτινες εἶχον δεχθῆ συναλλαγματικὰς ἐκδεδομένας ἐπὶ τῶν τελωνείων· πράγματι ὅμως ὁλόκληρος ὁ Γαλατᾶς ἐνδιεφέρετο εἰς τοῦτο, καθ' ὅσον τὰ καταστήματα, ὧν τὰ ὀνόματα ἐφαίνοντο ἐν τοῖς συμβολαίοις εἶχον παραλάβει πλείστους ὅσους ὡς συμμετόχους ἐν τῇ κερδοσκοπίᾳ ταύτῃ. Πάντες οὗτοι συνῃσθάνθησαν, ὅτι ἡ διακυβευομένη ἔκβασις ἦτο μεγίστη. Ἐὰν ἡ Πύλη μετεχειρίζετο τοὺς ἐν Γαλατᾷ δανειστὰς αὐτῆς ὡς εἶχε μεταχειρισθῆ τοὺς ἰθαγενεῖς καὶ ξένους ὁμολογιούχους αὐτῆς, πᾶσα ἐλπὶς περὶ διεξαγωγῆς οἱασδήποτε ἐμπορικῆς πράξεως ἐν Κωνσταντινουπόλει ἤθελεν ἀποβῆ ματαία. Ὅθεν ἀδιάλλακτος συνιστᾶτο ἀντίστασις· ἀλλ' οἱ κυρίως ἐνδιαφερόμενοι τραπεζῖται, καταστάντες φρονιμώτεροι, συγκατετέθησαν ἐπὶ τέλους εἰς συμβιβασμὸν διατυπωθέντα ἐν τῇ συμβάσει καὶ τῷ περὶ τῶν οἰκονομικῶν διατάγματι τῆς 22 Νοεμβρίου 1879.

Ἡ σύμβασις αὕτη οὐ μόνον ἐκανόνισε τὴν θέσιν τῶν τραπεζιτῶν ἀπέναντι τῆς κυβερνήσεως, ἀλλ' ὡσαύτως εἰσήγαγε σπουδαῖόν τινα νεωτερισμόν, εἰς ὃν ἡ Πύλη ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ ἐπιμόνως εἶχεν ἀντιστῆ. Εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν τραπεζιτῶν, οὓς εἶχε στερήσει τῶν τελωνιακῶν προσόδων, ἡ κυβέρνησις ἐχορήγησεν αὐτοῖς τοὺς ἐμμέσους φόρους. Διὰ πρώτην ἤδη φορὰν ἡ Πύλη παρεχώρησε τὴν διαχείρισιν προσόδων εἰς ξένους δανειστάς, καὶ διὰ τῆς παραχωρήσεως ταύτης ἐδημιούργησεν ἐγγύησιν πολὺ βεβαιοτέραν παντὸς οἱουδήποτε ποσοῦ χαρτίνων ὑποθηκῶν, ὧν ἡ σαθρότης κατεδείχθη ὑπὸ τῆς πείρας. Οὕτω δὲ οἱ τραπεζῖται παρέσχον ἐμμέσως σπουδαίαν ὑπηρεσίαν τοῖς ὁμολογιούχοις, οἵτινες ἀπέκτησαν παραχώρησιν, ἥτις οὐδέποτε ἤθελε δοθῆ ἀπ' εὐθείας εἰς ξένους μὴ διαμένοντας μονίμως ἐν τῇ χώρᾳ, ὡς καὶ διὰ τῆς δημιουργίας ἐπαρκοῦς διοικήσεως, κατὰ τὸ εὐρωπαϊκὸν πρότυπον, χρησίμου διὰ τὸ μετὰ ταῦτα διεθνὲς συνέδριον.

Ἄνευ τῆς συμβάσεως τοῦ 1879, ἥτις αὐστηρῶς κρίνεται καὶ καταδικάζεται ὑπό τινων τῶν ὁμολογιούχων, οἱ ξένοι δανεισταὶ οὐδέποτε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἤθελον λάβει κατοχὴν τῶν τουρκι[κῶν] προσόδων, αἵτινες θέλουν περιέλθει εἰς χεῖρας αὐτῶν, ἐὰν αἱ νῦν διεξαγόμεναι διαπραγματεύσεις ἀχθῶσιν εἰς αἴσιον πέρας. Ὁ ἀκροσφαλὴς χαρακτὴρ τῶν χαρτίνων ὑποθηκῶν, καὶ αὐτῶν ἔτι ἐπί τινα χρόνον ἀφιερουμένων δι' ὡρισμένον τινὰ σκοπὸν προσόδων εἶναι πασίγνωστος, καὶ τοῦτο κατεδείχθη δαπάναις αὐτῶν τῶν τραπεζιτῶν, μετὰ τὴν τῆς συμβάσεως σύναψιν.

Τινὲς τούτων εἶχον δανείσει χρήματα ἐπὶ τοῦ ἐκ τῶν προβάτων τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν ὡρισμέναις τισὶν ἐπαρχίαις, καὶ κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ χρόνου τῆς εἰσπράξεως οἱ διοικηταὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπαρχιῶν ἐλάμβανον αὐστηρὰς διαταγάς, ὅπως ἀποστείλωσιν ὁλοκλήρους τὰς εἰσπράξεις εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον. Πλήρης ἀγανακτήσεως ἐκ τοῦ ἀναιδοῦς τούτου τρόπου, οἱ δικαιοῦχοι ἐντόνως διεμαρτύροντο, καὶ ἐλάμβανον νέους ἰσοβαρεῖς τίτλους ἐπὶ τῆς δεκάτης· ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς συγκομιδῆς, οἱ τῶν ἐπαρχιῶν διοικηταὶ παραπλησίας αὖθις ἐλάμβανον διαταγάς, καὶ τό γε νῦν ἔχον τὸ χρέος ἐξακολουθεῖ εἰσέτι ἀπλήρωτον.

Παρὰ τραπεζιτῶν ὑποκειμένων εἰς τοιαύτην ἀπὸ μέρους τῆς κυβερνήσεως μεταχείρισιν δὲν δύναταί τις εὐλόγως ν' ἀναμένῃ, ὅπως ἐκτελῶσι τὰς συναλλαγὰς αὐτῶν ἀκριβῶς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἢ ὅπως ἔχωσι τὸν αὐτὸν κώδικα περὶ ἐμπορικῆς ἠθικῆς, ὡς οἱ τοῦ Λονδίνου καὶ τῶν Παρισίων μεγάλοι τραπεζῖται. Ἐξ ἀνάγκης ἀποβαίνουσιν οὗτοι τοιοῦτοι, ὁποίους αἱ περιστάσεις καθιστῶσιν αὐτούς. Ἀείποτε ἠναγκασμένοι νὰ διαχαράττωσι τὴν ὁδὸν αὐτῶν διὰ μέσου ἀποτόμων βράχων καὶ ὑφάλων ἀφιεροῦσιν, ὡς εἰκός, μείζονα προσοχὴν εἰς εὐφυᾶ στρατηγήματα ἢ εἰς τὰς μεγάλας γενικὰς ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς ναυτιλίας. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐμπορικὴν ταύτην ἠθικήν, πολλὰ δύνανται νὰ ρηθῶσιν ὑπὲρ καὶ κατά, καὶ τὰ ἐπιχειρήματα, ὡς φρονῶ, ἱκανῶς συγκεφαλαιοῦνται ἐν τῇ ἑπομένῃ ἀπολογητικῇ αἰτιολογίᾳ. «Δὲν εἴμεθα βεβαίως οὕτω μελανοί, ὅσον περιγραφόμεθα, ἀλλὰ καὶ δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι δὲν φέρομεν τὴν ἐλαχίστην κηλῖδα, ἢ ὅτι εἴμεθα λευκοὶ ὡς αἱ περιστεραί, καθ' ὅσον οἱ ἔχοντες τὴν δυστυχίαν νὰ ζῶσι μετὰ ἀνθρακέων δὲν δύνανται νὰ διατηρήσωσι τὰ ἐνδύματα αὐτῶν καθαρά».

Αἱ ἐν Γαλατᾷ ἀποκτηθεῖσαι μεγάλαι περιουσίαι οὐδόλως εἶναι ἀνάλογοι τῶν χρημάτων, ἅτινα ἐκερδήθησαν κατὰ τὰς ἀνθηρὰς ἐκείνας ἡμέρας τῶν ἐξωτερικῶν δανείων καὶ τῶν σιδηροδρομικῶν κερδοσκοπιῶν. Τὰ εὐκόλως κερδαινόμενα χρήματα εὐκόλως καὶ δαπανῶνται, καὶ οἱ τοῦ Γαλατᾶ τραπεζῖται καὶ ἔμποροι ἄφθονα παρέσχον παραδείγματα τῆς ἀρχῆς ταύτης. Ἀνήγειραν λαμπρὰς οἰκίας, περιέβαλον τὰς συζύγους καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν διὰ πολυτίμων ἐνδυμάτων καὶ ἔζων πολυτελῶς, ὀλίγον φροντίζοντες περὶ τῆς αὔριον καὶ οὐδόλως μεριμνῶντες περὶ τῆς ὑγείας τῆς χηνός, ἥτις ἔτικτε τὰ χρυσᾶ ᾠά. Ὅτε δὲ ἡ χὴν κατέστη παραλυτικὴ καὶ ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς ἐκκαθαρίσεως, πολλοὶ τῶν κυρίων τούτων εὗρον, ὅτι δὲν εἶχον εἰμὴ λίαν περιωρισμένα κεφάλαια, καί τινες ἀνεκάλυψαν, ὅτι ὁ λογαριασμὸς ἐδείκνυεν ἀντὶ κερδῶν ζημίας.

Ἐκεῖνοι, οἵτινες εἶχον ἐργασθῆ μετὰ μείζονος συνέσεως περιέστειλαν τὰς ἐργασίας αὐτῶν, καὶ προσεπάθησαν νὰ ἐλαττώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν· τινὲς δέ, ἰδόντες ὅτι ἡ ὥρα τοῦ θερισμοῦ